

UCHWAŁA NR XXIX/250/20
RADY GMINY PRUSZCZ
z dnia 29 grudnia 2020 r.

w sprawie wystąpienia z wnioskiem o nadanie statusu miasta miejscowości
Pruszcz

Na podstawie art. 4 ust. 2 oraz art. 4b ust. 1 -3 ustawy z dnia 8 marca 2020r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2020r. poz. 713 i poz. 1378) oraz § 1 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 2001r. w sprawie trybu postępowania przy składaniu wniosków dotyczących tworzenia, łączenia, dzielenia, znoszenia i ustalania granic gmin, nadawania gminie lub miejscowości statusu miasta, ustalania i zmiany nazw gmin i siedzib ich władz oraz dokumentów wymaganych w tych sprawach (Dz.U. z 2014r. poz. 310) uwzględniając wynik konsultacji społecznych z mieszkańcami gminy Pruszcz, uchwala się, co następuje:

§ 1. Rada Gminy Pruszcz pozytywnie opiniuje nadanie statusu miasta miejscowości Pruszcz, obręb geodezyjny Pruszcz w trybie i na zasadach określonych w art. 4b ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.

§ 2. Postanawia się wystąpić do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji za pośrednictwem Wojewody Kujawsko – Pomorskiego o nadanie przez Radę Ministrów statusu miasta miejscowości Pruszcz.

§ 3. Treść wniosku wraz z uzasadnieniem stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy Pruszcz.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Gminy
Piotr Radecki

UZASADNIENIE

Stosownie do treści § 2 ust. 2 pkt. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 2001r. w sprawie trybu postępowania przy składaniu wniosków dotyczących tworzenia, łączenia, dzielenia, znoszenia i ustalania granic gmin, nadawania gminie lub miejscowości statusu miasta, ustalania i zmiany nazw gmin i siedzib ich władz oraz dokumentów wymaganych w tych sprawach (t.j. Dz.U. z 2014r. poz. 310) do wniosku w sprawie nadania miejscowości Pruszcz statusu miasta należy dołączyć uchwałę organu stanowiącego zawierającą opinię w przedmiocie nadania statusu miasta.

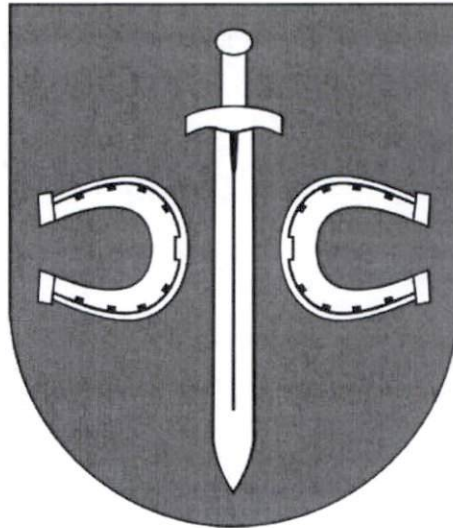
Rada Gminy Pruszcz wyraziła pozytywną opinię w przedmiocie nadania miejscowości Pruszcz praw miejskich, występując niniejszą uchwałą do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji za pośrednictwem Wojewody Kujawsko – Pomorskiego o zmianę statusu miejscowości Pruszcz.

Stąd konieczność podjęcia stosownej uchwały.

Przewodniczący
Rady Gminy
Piotr Radecki

GMINA PRUSZCZ

Wniosek o nadanie miejscowości Pruszcz w województwie kujawsko-pomorskim statusu miasta

Pruszcz, grudzień 2020

RG. 0112.1.20

Pruszcz, dnia 29 grudnia 2020 r.

Wnioskodawca:

Rada Gminy Pruszcz

ul. Główna 33

86-120 Pruszcz

Pan Mariusz Kamiński

Minister Spraw Wewnętrznych

i Administracji

ul. Stefana Batorego 5

02-591 Warszawa

za pośrednictwem

Wojewody Kujawsko-Pomorskiego

Pana Mikołaja Bogdanowicza

**Wniosek o nadanie miejscowości Pruszcz
w województwie kujawsko-pomorskim statusu miasta**

Na podstawie art. 4 ust. 4 i art. 4b ust. 1-3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 713) oraz § 1 ust. 1 i § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 2001 r. w sprawie postępowania przy składaniu wniosków dotyczących tworzenia, łączenia, dzielenia, znoszenia i ustalania granic gmin, nadawania gminie lub miejscowości statusu miasta, ustalania i zmiany granic gmin i siedzib ich władz oraz dokumentów wymaganych w tych sprawach (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 310 ze zm.) **Rada Gminy Pruszcz wnosi o nadanie miejscowości Pruszcz w województwie kujawsko-pomorskim statusu miasta i utworzenie w miejsce jednostki samorządowej — Gminy Pruszcz — Miasta i Gminy Pruszcz.**

Stosownie do art. 4 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 713 i poz. 1378) nadanie gminie lub miejscowości statusu miasta, ustalenie jego granic i ich zmiana dokonywane są w sposób uwzględniający infrastrukturę społeczną i techniczną oraz układ urbanistyczny i charakter zabudowy. **Zdaniem wnioskodawcy powyższe kryteria dotyczące uzyskania statusu miasta przez miejscowość Pruszcz zostały spełnione**, co zostało udokumentowane w dalszej części niniejszego wniosku.

UZASADNIENIE

I. KRYTERIUM PRZESTRZENNO-URBANISTYCZNE

Cechy funkcjonalno-przestrzenne wskazujące na miejski charakter miejscowości, powierzchnia, brak zabudowy zagrodowej w części miejskiej, posiadanie wyodrębnionego centrum i niezbędnej infrastruktury technicznej, w tym wodociągów i kanalizacji.

Zgodnie z Wykazem urzędowych nazw miejscowości i ich części **Pruszcz to wieś w Gminie Pruszcz w powiecie świeckim** (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2360).

Współrzędne GPS wsi Pruszcz to (18.197222, 53.330833).

źródło: https://www.polskawliczbach.pl/wies_Pruszcz_pruszcz_kujawsko_pomorskie

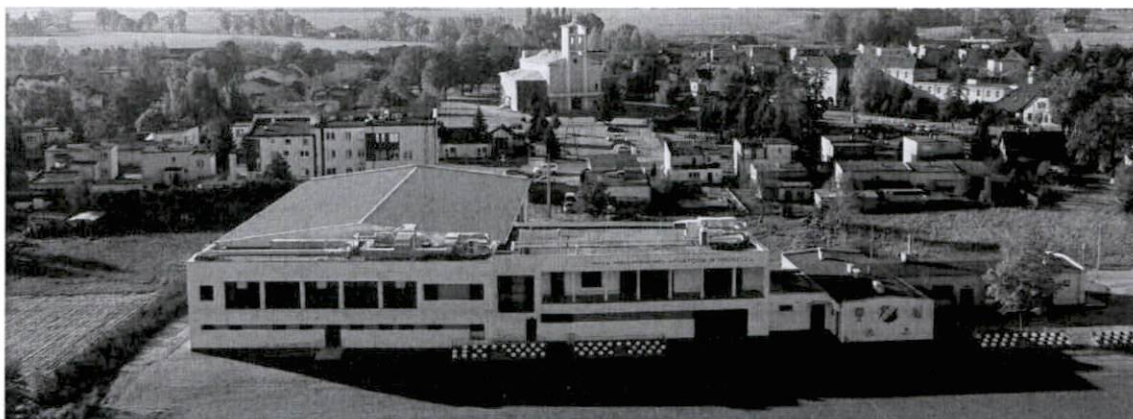
Miejscowość Pruszcz położona jest w północno-zachodniej części województwa kujawsko-pomorskiego. Powierzchnia ewidencyjna obrębu ewidencyjnego Pruszcza wynosi 705,51 ha.

Pruszcz położony jest w odległości około 35 km od miasta wojewódzkiego, Bydgoszczy, i około 20 km od miasta powiatowego — Świecia. Pruszcz stanowi siedzibę władz gminnych oraz jedną z 20 jednostek pomocniczych gminy Pruszcz.

Znajduje się w III strefie (obszar o promieniu do 100 km) zasięgu obsługi lotniska komunikacyjnego w Bydgoszczy. Port lotniczy jest korzystnie położony pod względem dostępności drogowej i kolejowej.

Pruszcz to intensywnie rozwijająca się miejscowość na mapie województwa kujawsko-pomorskiego, o rosnącym znaczeniu gospodarczym i kulturalnym, z dużym potencjałem społecznym. To trzecia, po miastach Świecie i Nowe, co do liczby mieszkańców miejscowość na terenie powiatu świeckiego.

Fot. Widok na centrum od strony kompleksu sportowego

Od wielu lat w Pruszczu nie ma zabudowy typu zagrodowej oraz rozłóg wiejskich. Wyjątek stanowią trzy gospodarstwa rolne zlokalizowane poza ścisłym centrum miejscowości.

Istniejąca zabudowa Pruszcza oraz jej układ urbanistyczny i komunikacyjny jednoznacznie wskazują na jej miejski charakter.

Fot. Widok na ulicę Głową

Miejscowość posiada uchwalony **plan zagospodarowania przestrzennego, przewidujący rozbudowę przyszłego miasta** (uchwała Nr X/40/2011 Rady Gminy Pruszcz z dnia 2 maja 2011 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic: Okrężna, Północna, Polna, Równa, Witosza, Pocztowa, Dworcowa oraz w rejonie terenów kolejowych w miejscowości Pruszcz (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 156, poz. 1319 z dnia 13 lipca 2011 roku). Systematycznie tworzone są nowe tereny pod zabudowę mieszkaniową.

Fot. Fot. Osiedle przy ul. 3 Maja

Obszar objęty ww. miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego stanowi na terenie wsi Pruszcz blisko 120 ha gruntów — zarówno z istniejącą zabudową, jak i przeznaczonych docelowo na inwestycje w zakresie działalności gospodarczej, tj.

przetwórstwo rolno-spożywcze, usługi oraz pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne i wielorodzinne.

Przyjęty dokument planistyczny stworzył możliwości lokalizowania zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w bardzo atrakcyjnej części wsi Pruszcz (zwarta, osiedlowa zabudowa mieszkaniowa w nieodległym sąsiedztwie centrum wsi, bliskość dworca kolejowego, dostęp do obiektów użyteczności publicznej).

W ciągu minionych lat zauważa się duży odsetek terenów doinwestowanych w zakresie budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego, gdzie wśród nowych budynków mieszkalnych **dominują budynki w układzie wolno stojącym w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej oraz budynki mieszkalne w zabudowie bliźniaczej i wielorodzinnej.**

Fot. Zabudowa jednorodzinna przy ul. Równej (Nowe Osiedle)

Fot. Zabudowa bliźniacza przy ul. Modrzewiowej

Zgodnie z zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenie miejscowości Pruszcz, dla części terenu położnego przy ul. Jesionowej w Pruszczu, dopuszcza się również realizację zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej o maksymalnej wysokości projektowanej zabudowy wielorodzinnej do 15 m. nad poziomem terenu, w układzie do trzech kondygnacji naziemnych. Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna powstała przy zastosowaniu rozwiązań kompozycyjno-architektonicznych charakteryzujących się nowoczesnymi, estetycznymi i funkcjonalnymi rozwiązaniami. Wysokość tej zabudowy, nie stanowiącej swego rodzaju wyraźnej dominanty przestrzennej, to niewątpliwie element charakterystyczny wielu miejscowości do 5 000 mieszkańców posiadających status miasta.

Fot. Tereny przy ulicy Jesionowej na Nowym Osiedlu

Jednocześnie realizacja tego rodzaju zabudowy w granicach administracyjnych miasta to jeden z głównych kierunków zabudowy, biorąc pod uwagę potencjalne zapotrzebowanie i oczekiwania lokalnej społeczności w zakresie rozwoju na terenach miejskich form osadnictwa, związanych z zabudową mieszkaniową wielorodzinną.

Fot. Budowa wielorodzinnego domu przy ul. Łowińskiej

Dla dynamicznie rozwijającego się Pruszcza możliwość uzyskania praw miejskich to szansa na przyspieszenie działań w zakresie docelowego zagospodarowania tych terenów zgodnie z funkcją terenu określoną planem miejscowym, a także zgodnie z potrzebami i oczekiwaniem mieszkańców Pruszcza.

Tereny położone w sąsiedztwie zwartej zabudowy osiedlowej to tereny predystynowane do rozwoju budownictwa mieszkaniowego, a tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowej Chorzów Batory-Tczew (obszar ok. 7 ha) to tereny przeznaczone do lokalizacji obiektów produkcyjnych, magazynów, baz oraz zabudowy usługowej o charakterze rzemieślniczym.

W 2018 roku rozpoczęte zostały prace związane z opracowaniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego przy ul. Kościelnej w miejscowości Pruszcz, celem określenia warunków zagospodarowania dla potrzeb wydzielenia terenu cmentarza, terenu zabudowy usługowej wraz z terenami obsługi komunikacyjnej, położonymi w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącego cmentarza w miejscowości Pruszcz. W dniu 24 września 2020 roku Rada Gminy Pruszcz podjęła uchwałę Nr XXV/215/20, na mocy której został uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla przedmiotowego terenu położonego przy ul. Kościelnej w Pruszczu.

Ponadto na mocy odpowiednio uchwał Rady Gminy Pruszcz Nr XIII/121/19 z dnia 26 września 2019 roku i Nr XXIII/195/20 z dnia 18 czerwca 2020 roku przystąpiono do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego odpowiednio w rejonie ulic: Jesionowa, Polna i Witosa oraz w rejonie ulic: Witosa, Łączna, Łowińska i Brzezińska w miejscowości Pruszcz. Uzyskanie praw miejskich przez miejscowość Pruszcz może w znacznym stopniu ułatwić procedurę wyłączenia gruntów rolnych z produkcji rolnej, położonych na obszarach objętych ww. uchwałami intencyjnymi Rady Gminy Pruszcz w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego to realizacja planów władz Gminy Pruszcz, związanych z realizacją przedsięwzięć prorozwojowych i prospołecznych, jakie Gmina zamierza podjąć w najbliższej

przyszłości, kreując Pruszcz na prężny ośrodek miejski. Przeznaczenie powyższych terenów zasadniczo dla potrzeb budownictwa mieszkaniowego stanowić będzie konkretną propozycję dla wszystkich zainteresowanych osiedleniem się na terenie Pruszcza, w tym również dla rdzennych mieszkańców tej miejscowości.

Przytoczone powyżej uwarunkowania i okoliczności wskazują, iż miejscowość Pruszcz posiada korzystne warunki i potencjał w zakresie rozwoju przestrzennego, a uwarunkowania terenowe, szczególnie obrzeży tej miejscowości, pozwalają na wpisanie w strukturę tych terenów nowych, prorozwojowych funkcji, będących niekiedy kontynuacją istniejącej w sąsiedztwie tych terenów zabudowy.

Fot. Centrum Pruszcza

Wobec faktu, iż obecnie **Pruszcz jest miejscem pracy i nauki dla wielu mieszkańców gminy, a dzięki obecności nowoczesnego obiektu sportowego (niedawno oddana do użytkowania hala widowiskowo-sportowa) – także wypoczynku, działania na rzecz rozwoju Pruszcza, poprzez nadanie mu statusu miasta, są jak najbardziej oczekiwane i pożądane oraz wychodzą naprzeciw oczekiwaniom lokalnej społeczności.**

O dużym zainteresowaniu terenami mieszkalnymi w Pruszczu świadczy ilość wydanych przez Starostwo Powiatowe w Świeciu decyzji o pozwoleniu na budowę. W 2018 roku wydano ich łącznie 38, na miejscowość Pruszcz – 17, a w 2019 roku 36 decyzji, w tym na miejscowość Pruszcz – 15.

W 2019 roku we wsi Pruszcz oddano do użytku 21 mieszkań. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 7,88 nowych lokali. Jest to wartość znacznie większa od wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego oraz znacznie większa od średniej dla całej Polski. 100% mieszkań zostało przeznaczonych na cele indywidualne.

Przeciętna liczba pokoi w nowo oddanych mieszkaniach we wsi Pruszcz to 5,19 i jest znacznie większa od przeciętnej liczby dla województwa kujawsko-pomorskiego oraz znacznie większa od przeciętnej liczby pokoi w całej Polsce. Przeciętna powierzchnia użytkowa nieruchomości oddanej do użytkowania w 2019 roku we wsi Pruszcz to 134,60 m² i jest znacznie większa od przeciętnej powierzchni użytkowej dla województwa kujawsko-pomorskiego oraz znacznie większa od przeciętnej powierzchni nieruchomości w całej Polsce.

źródło: www.polskawliczbach.pl/wies_Pruszcz_pruszcz_kujawsko_pomorskie

Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców (oddanych do użytkowania w 2019 roku):

- Pruszcz — 7,88,
- kujawsko-pomorskie — 3,90,
- Polska — 5,40.

źródło: www.polskawliczbach.pl/wies_Pruszcz_pruszcz_kujawsko_pomorskie

Przeciętna liczba izb w lokalu (oddanego do użytkowania w 2019 roku)

- wieś Pruszcz: 5,19
- kujawsko-pomorskie: 4,13

- Kraj: 3,78

Liczba izb na 1000 ludności (oddanych do użytkowania w 2019 roku)

- Pruszcz: 40,89
- woj. kujawsko-pomorskie: 16,13
- Polska: 20,42

Przeciętna powierzchnia użytkowa nieruchomości (oddanej do użytkowania w 2019 roku)

- Pruszcz :134,6 m²
- województwo: 94,2 m²
- Polska: 88,6 m²

źródło: www.polskawliczbach.pl/wies_Pruszcz_pruszcz_kujawsko_pomorskie

Użytki rolne na terenie wsi Pruszcz, przeważnie trzeciej i czwartej klasy, zmeliorowane są w ok. 70%. W strukturze przeprowadzanych melioracji na terenie wsi przeważa odwadnianie poprzez drenowanie, co stanowi 96,4% wszystkich wykonywanych zabiegów melioracyjnych. Natomiast z pozostałego obszaru nadmiar wody (głównie opadowej) odprowadzany jest za pomocą rowów melioracyjnych.

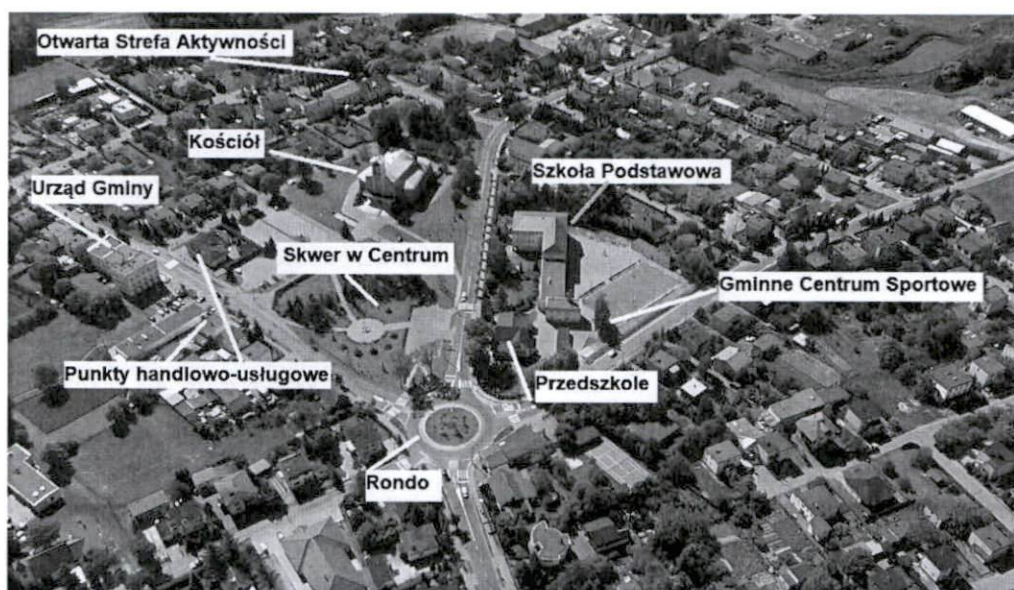
Jednoznacznie wykształcone centrum

Na skrzyżowaniu dróg publicznych, obejmujących ulicę Główną, Kościelną, Szkolną i Sportową, jest zlokalizowane rondo im. Księdza Konrada Wedelstaedta. W jego bezpośrednim sąsiedztwie umiejscowiony jest skwer położony w pasie pomiędzy parkingiem gminnym i kościelnym a przedszkolem samorządowym oraz szkołą podstawową, w pobliskiej odległości budynku, stanowiącego element kompleksu Centrum Edukacji, Kultury, Sportu i Rekreacji w Pruszczu, który jest swoistym centrum integracji i wypoczynku mieszkańców wsi Pruszcz.

Fot. Centrum Pruszcza

Ten centralny punkt Pruszcza pełni rolę miejsca będącego centrum spotkań mieszkańców. Z uwagi na pobliskie położenie Kościoła oraz Urzędu Gminy i sześciu punktów handlowo-usługowych przy ul. Głównej jest często uczęszczanym miejscem, pełniącym funkcje rynku w centrum miasta. Tym samym kształtuje obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne.

Fot. Centrum Pruszcza

W Centrum odbywają się koncerty, jarmarki oraz uroczystości okolicznościowe.

Fot. Koncerty przy fontannie Orkiestry Dętej GOKSiR

Fot. Koncert Regionalnej Akademii Piosenki

Fot. Jarmark Wielkanocny

Fot. Powitanie wiosny

Fot. Obchody uchwalenia rocznicy Konstytucji 3 maja

Sposób zagospodarowania Pruszcza nosi cechy typowe dla przestrzeni miejskich. Utwardzone place publiczne, parkingi, ciągi komunikacyjne i piesze, oświetlenie ulic i placów, infrastruktura techniczna oraz brak zabudowań związanych z produkcją rolną jest typowy dla małomiasteczkowych układów przestrzennych.

Fot. Rondo im. Księdza Konrada Wedelstaedta

Fot. Ulica Główna

Fot. Ulica Łowińska

Fot. Ulica Łowińska

Fot. Ulica Dworcowa

Fot. Ulica 3 Maja

W ostatnim dwudziestoleciu nastąpił dynamiczny rozwój Pruszcza. Zmiany zachodzące w naszym najbliższym otoczeniu są wyraźnie zauważalne nie tylko dla mieszkańców, ale również dla osób przyjeżdżających. To efekt aktywności i skuteczności w pozyskiwaniu środków zewnętrznych, jak i racjonalnego podziału budżetu przez władze Gminy.

Pruszcz to jedna z ważniejszych arterii komunikacyjnych regionu kujawsko-pomorskiego.

Układ przestrzenny miejscowości Pruszcz ukształtowany jest przez historycznie ustalone przebiegi dróg, obecnie powiatowych i gminnych, rozdzielony linią kolejową znaczenia państwowego nr 131 /C-E 65/ Tczew-Bydgoszcz-Inowrocław-Chorzów, obsługiwany także przez komunikację autobusową.

Fot. Dworzec kolejowy w Pruszczu

Linia kolejowa jest znaczenia państwowego. Pod względem technicznym — magistrala, dwutorowa, zelektryfikowana. Linia przebiega w VI paneuropejskim korytarzu transportowym i jest ujęta w systemach: AGC /międzynarodowe linie-E dla transportu pasażerskiego/ i AGTC (międzynarodowe linie dla transportu kombinowanego) jako linia uzupełniająca.

Dostępność komunikacyjna zapewniona jest przez drogę krajową nr 5 (projektowaną trasę szybkiego ruchu S5 – obecnie w budowie), łączącą Dolny Śląsk z Trójmiastem, jedną drogę wojewódzką Zbrachlin-Borówno oraz rozbudowaną sieć 18 dróg powiatowych i 43 dróg gminnych.

Pruszcz posiada bardzo dobrą infrastrukturę drogową. Dominuje nawierzchnia asfaltowa, a drogi osiedlowe wraz z chodnikami wyłożone są kostką betonową.

Z ogólnej powierzchni chodniki stanowią łącznie 11,359 km.

W Pruszczu znajduje się 50 ulic o statusie dróg publicznych usytuowanych na drogach gminnych i powiatowych.

Fot. Ulica Jesionowa w Pruszczu

Fot. Ulica: 3 Maja w Pruszczu

Nazwy administracyjne ulic, placów i ronda w miejscowości Pruszcz

Lp.	Nazwy ulic w miejscowości Pruszcz	Lp.	Nazwy ulic w miejscowości Pruszcz
1.	3 Maja	26.	Okrężna
2.	11 Listopada	27.	Orzechowa
3.	Akacyjowa	28.	Plac Jana Pawła II
4.	Brzezińska	29.	Plac Poniatowskiego
5.	Bukowa	30.	Pocztowa
6.	Bydgoska	31.	Pogodna
7.	Chabrowa	32.	Polna
8.	Cicha	33.	Północna
9.	Dworcowa	34.	Promienna
10.	Gen. J. Hallera	35.	Rondo im. Ks. Konrada Wedelstaedta
11.	Gen. Sikorskiego	36.	Równa
12.	Główna	37.	Różana
13.	Jesionowa	38.	Słoneczna
14.	Kolejowa	39.	Spacerowa
15.	Korczaka	40.	Spokojna
16.	Kościelna	41.	Sportowa
17.	Krótką	42.	Szkolna
18.	Kwiatowa	43.	Tęczowa
19.	Lipowa	44.	Torowa
20.	Łączna	45.	Wesoła
21.	Łowińska	46.	Winna
22.	Magnoliowa	47.	Witosa
23.	Makowa	48.	Wyzwolenia
24.	Modrzewiowa	49.	Zakątek
25.	Ogrodowa	50.	Zamknięta

źródło: opracowanie własne – Urząd Gminy w Pruszczu

Oświetlenie ulic obejmuje 255 punktów LED

Fot. Ulica Jesionowa i ulica Główna

Z uwagi na obecny brak ścieżek rowerowych, na chodnikach dopuszczony jest ruch rowerowy na ul. Łowińskiej, Główniej, Szkolnej, 3 Maja, Równej i Jesionowej, co stanowi łącznie 4,524 km. W roku 2019 w ramach modernizacji i rozbudowy ścieżek rowerowych, realizując zadanie „Przebudowa drogi powiatowej nr 1270C Pruszcz-Mirowice” na ulicy Szkolnej wybudowany został także chodnik z masy bitumicznej z przeznaczeniem dla ruchu pieszo-rowerowego. W miesiącu październiku 2020 roku rozpoczęto prace projektowe zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 1284C Pruszcz – Gruczno, polegającej na wykonaniu ścieżki rowerowej – ul. Wyzwolenia w Pruszczu”, którego realizację na odcinku 1,5 km przewidziano na lata 2021-22.

W latach 2007-2020 dzięki dofinansowaniu z UE w ramach RPO WK-P, PROW oraz Krajowych NPPDL, FDS i Wojewódzkich-FOGR Gmina Pruszcz na przebudowę dróg w samej miejscowości Pruszcz pozyskała środki finansowe na realizację 5 projektów — ul. Pocztowa i Sikorskiego, ul. Ogrodowa i Różana, ul. 3 Maja, ul. Jesionowa oraz ul. Równa.

Fot. Ulica Równa na Nowym Osiedlu

Aglomeracja Pruszcz jest skanalizowana i zwodociągowana w 100%

Nowe przyłącza są realizowane na bieżąco przez administratora sieci — Spółkę Komunalną „BŁYSK” w Pruszczu. Źródłem wody pitnej dla mieszkańców jest ujęcie wodociągu grupowego zlokalizowane w Pruszczu, o wydajności 140 m³/godzinę. Zużycie wody w Stacji Uzdatniania Wody w Pruszczu w 2019 roku wynosiło 404 106 m³. Pobór wody z ww. ujęcia następuje z utworów czwartorzędowych, zarówno do odbiorców grupowych, zakładowych, jak i ujęć indywidualnych zlokalizowanych na poszczególnych działkach.

Czynna sieć wodociągowa w Pruszczu liczy około 22 km, a ilość nieruchomości przyłączonych do sieci wodociągowej kształtuje się na poziomie 905 sztuk gospodarstw domowych i jest sukcesywnie rozbudowywana w miejscach, gdzie powstają nowe osiedla mieszkaniowe. Pruszcz posiada rozwiązany problem gospodarki wodno-ściekowej w obrębie zwartej zabudowy mieszkaniowej i intensywnie rozwijającej się działalności produkcyjnej.

Z ponad 600 szt. przyłączy kanalizacyjnych poprzez ponad 21,5 kilometrową kanalizację grawitacyjną i tłoczną przy wykorzystaniu 11 przepompowni i tłoczni ścieki dostarczane są do gminnej, mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w Pruszczu, posiadającej aktualnie przepustowość 700 m³/dobę. W 2018 roku oczyszczalnia przyjęła 179 877 m³ ścieków.

Wykaz przepompowni i tłoczni w miejscowości Pruszcz

Przepompownie:

- ul. Okrężna - P3
- BAZA BŁYSK - P8
- ul. Wyzwolenia - P4
- ul. Torowa - P13
- ul. Kościelna - P1
- ul. Łączna - P2
- ul. Dworcowa - P9

Tłocznie:

- ul. Ogrodowa - P11
- ul. Lipowa - P10
- ul. Słoneczna - P12
- ul. Brzezińska - P6

Ogólna długość kanalizacji sanitarnej w gminie Pruszcz według danych na 31 grudnia 2014 roku wynosiła około 35 km. Kanalizację sanitarną wybudowano jako układ kanalizacji grawitacyjnej przepompowywanej przez przepompownie ścieków oraz tłocznie, które zastosowano w obszarach zwartej zabudowy.

Według danych GUS na 2018 rok do sieci kanalizacji sanitarnej było podłączonych 739 nieruchomości, a korzystających z kanalizacji sanitarnej było 3729 osób, co stanowiło około 39 % względem ogółu mieszkańców gminy Pruszcz (9583 osób).

Długości kanalizacji sanitarnej (bez przykanalików i przyłączy) w miejscowości Pruszcz

Rok zakończenia budowy	Długość kolektora tłocznego [mb]	Długość kolektora głównego, grawitacyjnego [mb]	Długość sieci ogółem [mb]	Zakres objęty budową w danym roku
2001	1.000	560	1.560	Pruszcz – tłoczny od oczyszczalni do P-1 i P-6
2002	2.663		2.663	Pruszcz – Niewieścín (podłączenie masarni)
2003	-	2.740	2.740	Pruszcz etap I zad.1 (min. ul. Cicha, Szkolna, Poniatowskiego)
2004	363	1.964	2.327	Pruszcz etap I zad. 2 (min. ul. Bydgoska,

				Dworcowa)
2010	1.172	6.338	7.510	Pruszcz zad. 3, 4, 5 i 11 (min. ul. Witosza, Łowińska, Pocztowa, 3- Maja, Ogrodowa, Różana)
2011	2.361	2.512	4.873	Pruszcz zad. 6 i 14 (min. ul. Okrężna, Słoneczna, Równa) oraz Gołuszyce DPS zad. 7
2013	-	1.782	1.782	Pruszcz, Zad. 8 i 9 (ul. Główna, Zamknięta, Sportowa)
2014	1.127	4.063	5.190	Pruszcz, zad. 10, 12 i 13 (ul. Kwiatowa, Wyzwolenia, Torowa)
2017	-	0.600	0.600	Pruszcz, ul. Jesionowa, Radosna,
2018	-	1.068	1.068	Pruszcz ul. Hallera, ul. Chabrowa ul. Promienna, Polna, Szkolna, Łączna,
2019	-	0,174	0,174	Pruszcz ul. Pogodna i Wesoła
RAZEM	8686	21.801	30.487	

Ilości ścieków oczyszczonych w oczyszczalni w Pruszczu w 2018 roku

Łącznie: 179 877,9 m³, w tym:

- ścieki dowozowe (z gminy Pruszcz i gmin ościennych) — 40 351 m³
- ścieki dopływające z kanalizacji — 139 526,9m³

Ilości ścieków oczyszczonych w oczyszczalni w Pruszczu w 2019 roku

Łącznie: 167 955,0 m³, w tym:

- ścieki dowozowe (z gminy Pruszcz i gmin ościennych) — 41 951,5 m³
- ścieki dopływające z kanalizacji — 126 003,5m³

Fot. Oczyszczalnia ścieków w Pruszczu

Gmina Pruszcz realizuje program budowy przydomowych oczyszczalni ścieków przyjęty Uchwałą Nr XXVIII/151/2012 Rady Gminy Pruszcz z dnia 30 sierpnia 2012 r. w sprawie przyjęcia "Programu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Pruszcz". Celem programu jest poprawa stanu środowiska w gminie Pruszcz poprzez ograniczenie ilości przesączających się i odprowadzanych nieoczyszczonych ścieków bytowych z budynków mieszkalnych bezpośrednio do gruntu lub wód, a co za tym idzie — przerwanie procesu ich degradacji. Drugim celem niniejszego programu jest stworzenie alternatywy dla zagospodarowania ścieków bytowych dla nieruchomości, dla których budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie niemożliwa lub ekonomicznie

nieuzasadniona na obszarze wyłączonym aglomeracji Pruszcz. W ramach realizacji niniejszego programu mieszkańcy gminy mogą składać wnioski o przyznanie nagród za wybudowanie przydomowych oczyszczalni ścieków. Nagroda wynosi do 3000 zł lub 5000 zł, jednak nie może wynosić więcej niż połowę poniesionych kosztów inwestycji.

Na terenie miejscowości Pruszcz zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych objętych jest 100% gospodarstw domowych, co stanowi liczbę 825 gospodarstw.

Gospodarstwa są wyposażone w pojemniki oraz worki na odpady, które są opróżniane przez Spółkę Komunalną „Błysk” z częstotliwością w zależności od rodzaju odbieranych odpadów:

- odpady zmieszane- co dwa tygodnie
- odpady segregowane (worki) – raz w miesiącu
- bioodpady – w sezonie wiosenno – letnim co dwa tygodnie; w sezonie jesienno-zimowym raz w miesiącu.
- Popioły - w sezonie jesienno - zimowym dwa razy w miesiącu.

Natomiast odpady powstające na nieruchomościach niezamieszkałych (np. sklepy, szkoły itd.) odbierane są na podstawie zawartych umów z przedsiębiorcami posiadającymi wpis do rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Wójta Gminy Pruszcz.

Mieszkańcy prowadzą selektywną zbiórkę odpadów poprzez umieszczanie odpadów komunalnych w oznaczonych kolorystycznie workach z podziałem na papier; tworzywa sztuczne, metal i opakowania wielomateriałowe ; szkło oraz pojemnik na popiół i odpady zmieszane. Odbierane są także bioodpady (trawa, liście). Raz w roku odbywa się zbiórka odpadów wielkogabarytowych. Do dyspozycji mieszkańców znajduje się Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowany w miejscowości Małociechowo.

Opłata miesięczna za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosi 22,50 zł za jedną osobę miesięcznie. Właściciel nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym jednorodzinnym, który kompostuje bioodpady w przydomowym kompostowniku jest częściowo zwolniony z opłaty w wysokości 1,00 zł za jedną osobę miesięcznie. W Pruszczu 162 gospodarstwa domowe posiadają kompostowniki.

Odpady komunalne zmieszane oraz bioodpady z terenu gminy Pruszcz są przekazywane do RIPOK w Sulnówku. Z uwagi na znaczny wzrost kosztów związanych z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych zmieszanych na terenie gminy Pruszcz podjęto działania w celu zawarcia porozumienia z Miastem Bydgoszcz dot. przekazania części zadania własnego Gminy Pruszcz, które umożliwi przekazanie zmieszanych odpadów komunalnych do bydgoskiej spalarni, tym samym zyskując niższy koszt ich utylizacji.

W zakresie kontynuacji działań informacyjnych i edukacyjnych dotyczących prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi samorząd:

- współorganizuje Przegląd Teatrów Ekologicznych Eko – Teatr dla dzieci, w ramach którego poruszona zostaje między innymi tematyka istoty segregacji odpadów i problemu spalania śmieci w piecach,
- Organizuje konkursy plastyczne dla dzieci, w ramach których poruszona zostaje między innymi tematyka istoty segregacji odpadów i problemu spalania śmieci w piecach,
- corocznie organizuje pod patronem Fundacji Arka akcję „Listy dla Ziemi”, w ramach której dzieci piszą listy do Ziemi o tematyce ekologicznej, segregacji odpadów, niskiej emisji, palenia śmieci w piecach,
- wydaje ulotki informacyjno-edukacyjne w zakresie prawidłowej segregacji odpadów.

Przez Firmę ECO-POL sp. z o.o. z siedzibą w Pruszczu zagospodarowane są odpady niebezpieczne zawierające azbest.

Budynki wielorodzinne oraz jednorodzinne na terenie wsi Pruszcz ogrzewane są z indywidualnych, względnie lokalnych źródeł ciepła, opalanych głównie węglem kamiennym lub paliwami ekologicznymi.

W osiemnastu kotłowniach na terenie Gminy Pruszcz, ogrzewających budynki użyteczności publicznej zastąpiono tradycyjne kotły spalające węgiel i miał

węglowy kotłami przystosowanymi do spalania biomasy (obecnie spalany jest pellet drzewny).

Zgodnie z uchwałą Nr XLVI/378/18 Rady Gminy Pruszcz z dnia 20 kwietnia 2018 r. w sprawie przyjęcia regulaminu przyznawania dotacji celowej na finansowanie ograniczania niskiej emisji poprzez wymianę źródeł ciepła zasilanych paliwami stałymi w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie Gminy Pruszcz w ramach programu priorytetowego Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowisk i Gospodarki Wodnej w Toruniu „EKOPIEC 2018” 10 źródeł ciepła zostało wymienionych na lepsze, spełniające wyższe standardy emisyjności.

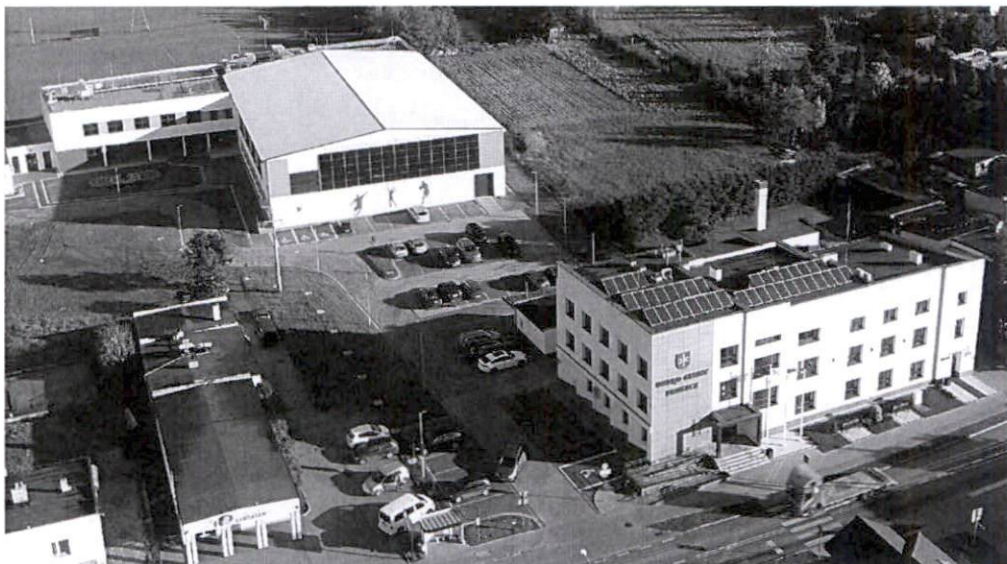
Działania edukacyjne oraz informacyjne w zakresie gospodarki niskoemisyjnej realizowane są wobec mieszkańców na spotkaniach wiejskich oraz w placówkach oświatowych wobec dzieci i młodzieży.

W województwie kujawsko-pomorskim istnieją dobre warunki do wykorzystania energii promieniowania słonecznego. Roczna gęstość promieniowania słonecznego na terenie całego województwa kujawsko-pomorskiego na płaszczyznę poziomą wynosi ok. 985 kWh/m². Wykorzystując te warunki i uwzględniając trendy związane z ochroną środowiska w Pruszczu powstaje wiele instalacji wykorzystujących energię słoneczną na cele grzewcze (kolektory słoneczne) oraz wytwarzanie energii (ogniwa fotowoltaiczne).

Wójt Gminy Pruszcz 29 września 2015 roku wydał decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego Nr 2/cp/2015, Nr 3/cp/2015 i Nr 4/cp/2015 celem realizacji projektu pn. **„Kompleksowa termomodernizacja energetyczna Urzędu Gminy w Pruszczu** i budynków szkół podstawowych w miejscowościach: Niewieścín i Łowinek”, w ramach którego zamontowano między innymi na budynku Urzędu Gminy w Pruszczu ogniwa fotowoltaiczne o łącznej mocy ok. 30 kW celem wytworzenia energii elektrycznej.

W Pruszczu panele fotowoltaiczne są także zamontowane na kilku budynkach użyteczności publicznej, tj. budynku Szkoły Podstawowej w Pruszczu o mocy 10 kW, na fasadzie budynku Hali Widowiskowo-Sportowej o mocy 22 kW oraz

budynku Spółki Komunalnej „Błysk”. Ponadto na terenie miejscowości powstało wiele instalacji fotowoltaicznych na budynkach mieszkalnych.

Fot. Panele fotowoltaiczne na ścianie Hali Widowiskowo-Sportowej oraz na dachu Urzędu Gminy

Energia elektryczna dla m. Pruszcz zapewniona jest z Głównego Punktu Zasilającego zlokalizowanego w Przechowie w kierunku Pruszcza poprowadzono linię napowietrzną średniego napięcia „Poledno”, która zasila odbiorców zlokalizowanych w rejonie jednej stacji transformatorowej w Pruszczu – stacja *Osiedle* oraz z Punktu Zasilającego zlokalizowanego w Kotomierzu skąd w kierunku miejscowości Pruszcz poprowadzone zostały dwie linie napowietrzne średniego napięcia, „Świecie”, z których zasilani są odbiorcy zamieszkali w zachodniej części wsi Pruszcz oraz linia „Serock” — która zasila odbiorców zlokalizowanych w pozostałej części Pruszcza.

Zgodnie z otrzymanym pismem z Enea Operator z 26 listopada 2019 r. w okresie 2019-2025 r. planowane są przedsięwzięcia w zakresie budowy, modernizacji i rozbudowy stacji transformatorowych, linii kablowych i nowych przyłączy energetycznych.

W roku 2020 **rozpoczęto budowę sieci szerokopasmowej — światłowodowej z możliwością podłączenia mieszkańców Pruszcza oraz jednostek oświatowych do Internetu czy telewizji cyfrowej.** Inwestycja współfinansowana jest z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa (POPC) w ramach działania 1.1. dotyczącego

wyeliminowania terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach. Realizacja projektu zakończy się w roku 2021.

Budowa sieci światłowodowej na terenie Pruszcza obejmuje ulice: Cichą, Spokojną, Zakątek, Akacjową, Modrzewiową, Lipową, 3 Maja, Różaną, Chabrową, Ogrodową, Równą, Okrężną, Pogodną, Promienną, Wesołą, Słoneczną, Północną, Winną, Spacerową, Polną, Witosa, Korczaka, Szkolną, Główną, Wyzwolenia, Kwiatową, Krótką, Plac Poniatowskiego, Sportową, Kościelną, Dworcową, Brzezińską, Łowińską, Lipową, Akacjową. Na najbliższe lata planowana jest także dalsza budowa sieci szerokopasmowej — światłowodowej na terenie Pruszcza, jak i całej gminy.

Fot. Widok na ul. Główną, Szkolną, Cichą, Spokojną, Zakątek (od strony południowo-zachodniej)

Fot. Widok na ul. Kościelną i Korczaka.

Fot. Widok na ulicę Główną, Plac Poniatowskiego, od strony południowo-wschodniej

Fot. Widok na tereny wzdłuż linii kolejowej od strony północnej

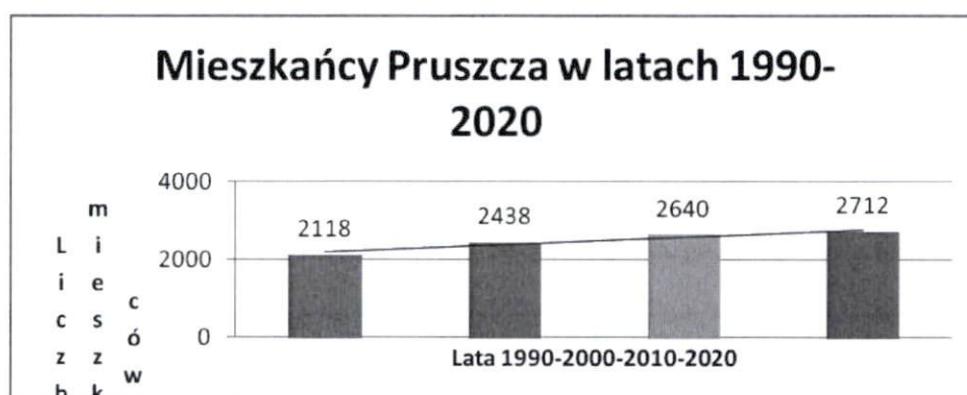
Fot. Widok od strony północnej na pierwotnie osiedloną część Pruszcza

II. KRYTERIA DEMOGRAFICZNE

Liczba ludności nie mniejsza niż 2 tys., utrzymywanie się z działalności pozarolniczej przez co najmniej 60% mieszkańców.

Pruszcz zamieszkuje 2712 mieszkańców, z których co najmniej 90% czynnych zawodowo osób zatrudnionych jest poza rolnictwem.

Po 1990 roku nastąpił dynamiczny rozwój Pruszcza, w tym rozwój budownictwa jednorodzinnego, co spowodowało znaczący przyrost liczby mieszkańców.

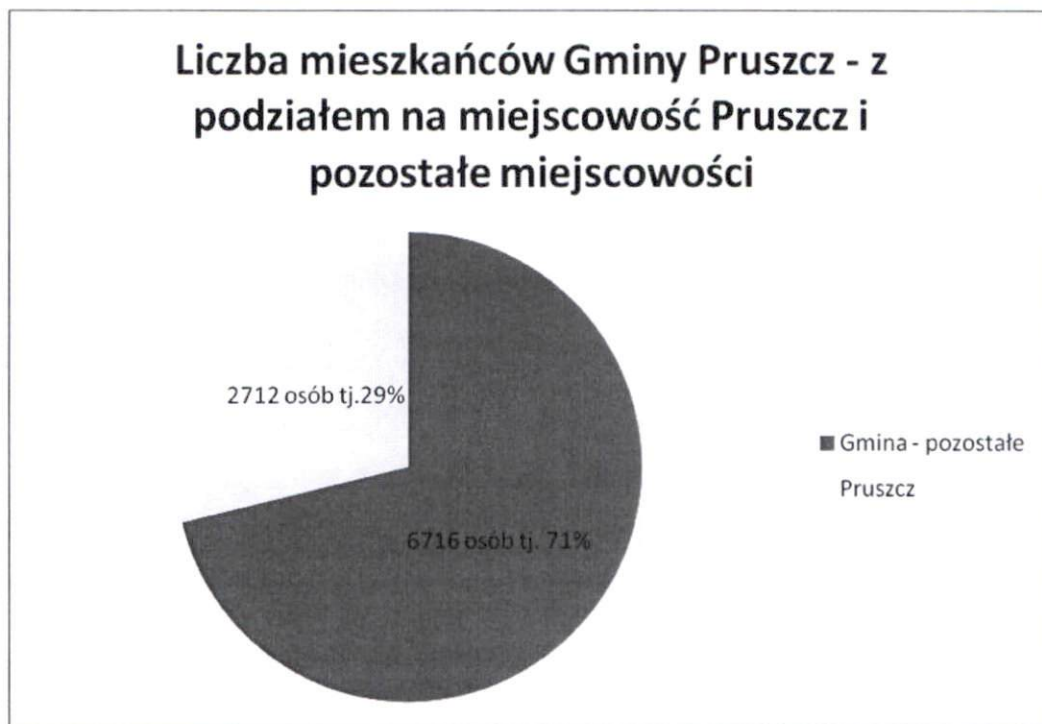
źródło: baza danych lokalnych systemu SELWIN

50,8% mieszkańców Pruszcza stanowią kobiety, a 49,2% ludności to mężczyźni.

źródło: baza danych lokalnych systemu SELWIN

Miejscowość Pruszcz zamieszkuje 29% mieszkańców gminy.

źródło: baza danych lokalnych systemu SELWIN

Tak duża liczebność, w powiązaniu z wysokim wskaźnikiem zagęszczenia ludności, stawia Pruszcz, pod względem struktury zaludnienia, w czołówce wśród wszystkich wsi nie tylko z terenu powiatu świeckiego, ale również całego województwa kujawsko-pomorskiego.

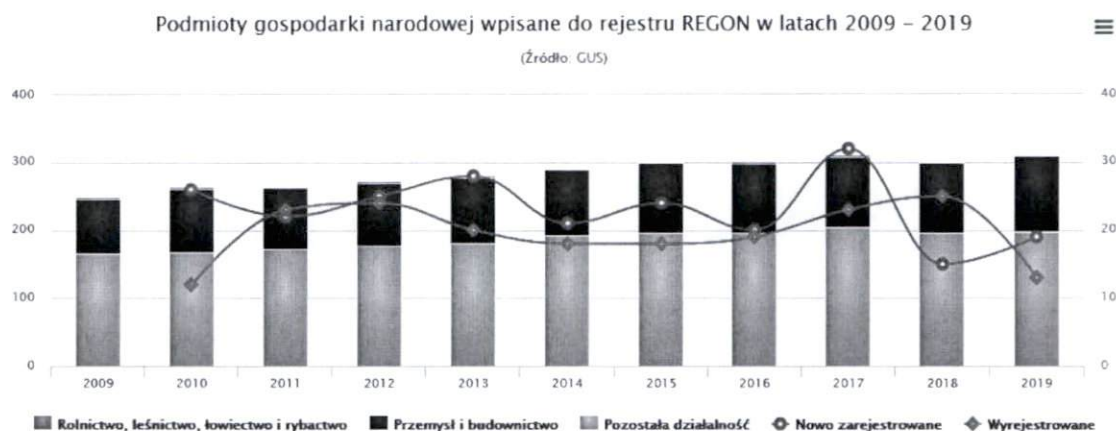
Mieszkańcy Pruszcza utrzymują się z działalności pozarolniczej. Zatrudnieni są w różnych gałęziach gospodarki zarówno na terenie gminy, jak i w gminach ościennych.

Ogółem w sołectwie znajdują się 4 gospodarstwa rolne o średniej powierzchni około 20 ha, w których pracuje 5 osób. Pozostali członkowie rodziny pracę w gospodarstwie traktują jako zajęcie dodatkowe.

Ważnym źródłem dochodu wielu rodzin jest również własna działalność gospodarcza, gdzie w minionych latach obserwuje się jej znaczny wzrost.

W roku 2019 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 312 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 261 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 19 nowych podmiotów, a 13 podmiotów zostało wyrejestrowanych.

Na przestrzeni lat 2009-2017 najwięcej (32) podmiotów zarejestrowano w roku 2017, a najmniej (15) w roku 2018.

źródło: www.polskawliczbach.pl/wies_Pruszcz_pruszcz_kujawsko_pomorskie

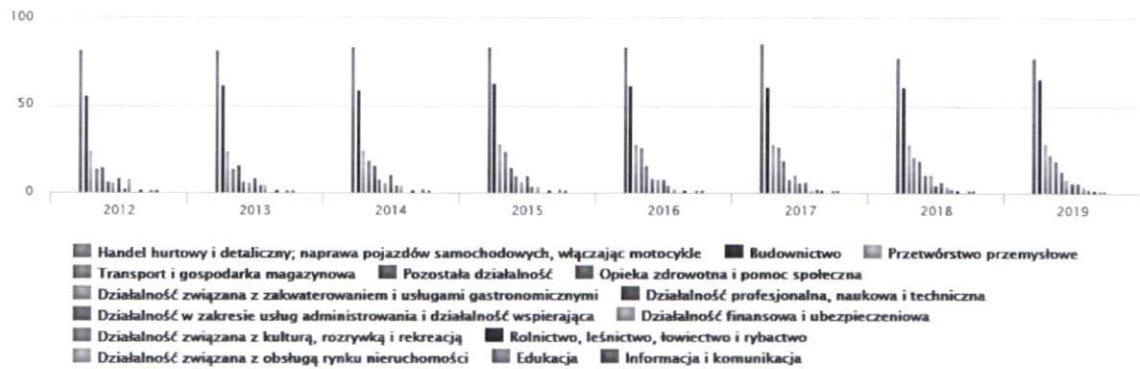
Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów prowadzących działalność gospodarczą we wsi Pruszcz najwięcej (18) to spółki cywilne. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników, można stwierdzić, że najwięcej (298) jest mikroprzedsiębiorstw, zatrudniających 0-9 pracowników. 1% podmiotów (3) jako rodzaj działalności zadeklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo. Natomiast jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 35,6% podmiotów (111), a 63,5% podmiotów (198) w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność.

Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą we wsi Pruszcz najczęściej deklarowanymi rodzajami działalności są: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (29.9%) oraz budownictwo (25.3%).

źródło: [/www.polskawliczbach.pl/wies_Pruszcz_pruszcz_kujawsko_pomorskie](http://www.polskawliczbach.pl/wies_Pruszcz_pruszcz_kujawsko_pomorskie)

Rodzaje przeważającej działalności w latach 2012 – 2019

(Źródło: GUS)

źródło: www.polskawliczbach.pl/wies_Pruszcz_pruszcz_kujawsko_pomorskie

III. KRYTERIA HISTORYCZNO-ADMINISTRACYJNE

Historia, posiadanie praw miejskich w przeszłości, dziedzictwo kulturowe, instytucje publiczne pełniące funkcje ponadlokalne.

**Istnieje szereg publikacji mówiących, że miejscowości Pruszcz w 1367 roku
Krzyżacy nadali prawa miejskie.**

Brak jest informacji dotyczących dalszych losów miejscowości.

Historyczne nazwy miejscowości Pruszcz to Prusk, Pruszcz, Prucze, Prust, Prusk, Prustk, Prushtcz, Pruscz, Praust, Pruscz.

Pierwsza wzmianka podająca nazwę Pruszcz pochodzi z 1349 roku. Pojawia się ona w dokumentach delimitacyjnych, ustalających przebieg granicy Polski z państwem krzyżackim. Pruszcz występuje jako osada, wieś graniczna między ziemią kujawską a pomorską.

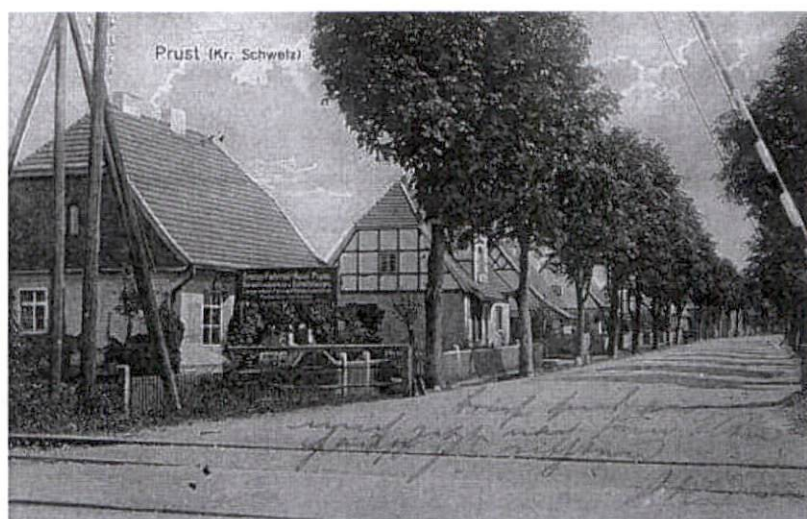
W latach 1402-1409 Pruszcz miał powierzchnię 24 łanów, tj. 420 hektarów i był własnością sołtysa, czyli zasadźcy, który osiedlając się w danym miejscu, otrzymał większy areał ziemi od pozostałych mieszkańców. Zasadźca na podstawie otrzymanego dokumentu lokacyjnego organizował zakładaną wieś. W większości przypadków zasadźcami byli rycerze, później szlachta, co potwierdza wzmianka z 1405 r. traktująca o Pruszczu jako o dobrach rycerskich (Grzegorz 1990:103). Informacja o Pruszczu jako dobrach rycerskich z roku około 1410 pojawia się w opracowaniach niemieckojęzycznych (Wegner 1888).

W latach 1405-1453 Pruszcz jest wymieniony jako wieś należąca do komturstwa świeckiego i dekanatu świeckiego (Grzegorz 2012:80-81). Dobra w czasach krzyżackich odbywały jedną służbę zbrojną (Frydrychowicz 1888:104).

W XVI stuleciu Pruszcz był wsią szlachecką, w której poszczególni właściciele gruntów byli zobowiązani do płacenia dziesięciny. W czasie wojen polsko-szwedzkich folwarki powiatu świeckiego, w tym także te zlokalizowane w Pruszczu, przeżywały kryzys. Ślady

zniszczeń były widoczne pośrednio w nowo postawionych lub zrujnowanych budynkach oraz w zmniejszonych zasiewach i w niepełnym zaopatrzeniu w siłę roboczą.

Po pierwszym rozbiórze Polski (1772 r.) Pruszcz znalazł się w zaborze pruskim. W latach 1808-1920 administracyjnie Pruszcz (niem. Gross Prust, zwykle Prust) należał do powiatu świeckiego, a ten wchodził w skład Rejencji Kwidzyńskiej. W 1868 r. Pruszcz wraz z sąsiednimi folwarkami zajmował obszar 666,68 ha, zabudowę stanowiło 30 budynków, 19 domów, liczył 194 mieszkańców (139 katolików i 55 ewangelików). Od 6 sierpnia 1852 roku przez Pruszcz biegła linia kolejowa Bydgoszcz-Gdańsk (Lijewski 1959:24). Od 1878 roku we wsi istniała stacja kolejowa. W 1883 roku właścicielem dóbr Pruszcza był Paul Lessing. W 1903 roku dobra znalazły się w posiadaniu Pruskiej Komisji Osiedleńczej. W latach 1899-1919 funkcjonowała w Pruszczu szkoła ewangelicka (APM, 1808-1939:5466). Do Polski Pruszcz wraz z powiatem świeckim powrócił 25 stycznia 1920 roku. Administracyjnie należał do województwa pomorskiego, a wraz z Wałdowem i Zawadą do wójtostwa w Niewieścinie.

Fot. Archiwalne zdjęcie Pruszcza – ul. Główna.

W wyniku reformy administracyjnej z 1934 roku w powiecie świeckim były dwie gminy miejskie i czternaście gmin zbiorowych, dzielących się na sto trzydzieści siedem gromad (Halicki 2011:17). Pruszcz stał się siedzibą nowo utworzonej gminy. O ulokowaniu w Pruszczu władz gminnych zdecydowało centralne położenie wsi, istnienie dworca kolejowego, urzędu pocztowego, czteroklasowej szkoły powszechnej i parafii katolickiej

(APB 1920-1939:150). W samym Pruszczu mieszkało 787 osób, z czego Niemcy stanowili 37%, czyli 288 osób (Szankowska 2006:14). W okresie międzywojennym w Pruszczu działały różne organizacje społeczne (Towarzystwo Czytelni Ludowej, Towarzystwo Wojaków i Powstańców), które realizowały swoje statutowe cele i wpływały na integrację społeczności lokalnej. Działały również stowarzyszenia katolickie i kilka towarzystw oświatowych.

Wybuch wojny we wrześniu 1939 roku zmienił sytuację. Armia niemiecka w pierwszych dniach po agresji systematycznie zdobywała przewagę. Do egzekucji dochodziło w kilku miejscowościach gminy Pruszcz. W wyniku przegranej przez Polskę kampanii wrześniowej rozpoczęła się okupacja ziem polskich. Stosowano szykany wobec ludności polskiej. Działała w Pruszczu szkoła niemiecka. W wyniku ofensywy 1 Armii Wojska Polskiego wchodzącej w skład 1 Frontu Białoruskiego w dniu 28 stycznia 1945 roku wyzwolono Pruszcz i sąsiednie miejscowości.

Po wojnie należało odbudować zniszczenia gospodarcze i strukturę władzy administracyjnej. Powstała Gminna Rada Narodowa (później, od 1954 roku Gromadzka Rada Narodowa). Po transformacji ustrojowo-gospodarczej przełomu lat 1989/1990 rozpoczęły się demokratyczne przemiany. W wyniku pierwszych demokratycznych wyborów 27 maja 1990 r. na czteroletnią kadencję wybrano 23-osobową Radę Gminy.

(Źródła archiwalne:

Archiwum Państwowe w Bydgoszczy, Akta Wydziału Powiatowego w Świeciu w latach 1920-1939, sygn. 150.

Archiwum Państwowe w Malborku, Rejencja Kwidzyńska 1808-1939, sygn. 5466.

Bibliografia:

1. *Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich, t. IX, Warszawa 1888, red. B. Chlebowski, F. Sulimierski, W. Walewskiego.*
2. *Grzegorz M., Osady Pomorza Gdańskiego w latach 1309-1454, Warszawa-Lódź 1990. Grzegorz M., Słownik historyczno-geograficzny komturstwa świeckiego w średniowieczu, Bydgoszcz 2012.*
3. *Halicki K., Szkice z dziejów Świecia nad Wisłą i powiatu w dwudziestolecie międzywojennym, Świecie 2011.*
4. *Lijewski T., Rozwój sieci kolejowej Polski, zeszyt 5, PAN, Warszawa 1959.*
5. *Szankowska M., Dzieje Gminy Pruszcz. Lata 1934-1999, Pruszcz 2006.*
6. *Wegner R., Ein Pommersches Herzogthum Und Eine Deutsche Ordens-Komthurei, Culturgrschichte des Schwetzer Kreises, Bd. 2, Danzig, 1878.)*

Na terenie Pruszcza zachowały się do dnia dzisiejszego budowle wzniesione na przełomie XIX i XX wieku, ujęte obecnie w ewidencji zabytków województwa kujawsko-pomorskiego. Większość z nich użytkowana jest zgodnie ze swoim pierwotnym przeznaczeniem.

Spośród instytucji użytku publicznego do wyżej wymienionych budowli zaliczyć należy:

- dom parafialny z 1886 roku, Plac Poniatowskiego 10 (dawna siedziba Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji),

- budynek z 1903 roku, obecnie Przedszkole Samorządowe przy ulicy Kościelnej 2,

- pozostałości zespołu dworca kolejowego z początku XX wieku
(pocztą przy ul. Dworcowej 9, dwa domy pracownicze przy ul. Kolejowej 1 i 2),

- młyn przy ulicy Dworcowej 3 z końca XIX wieku (własność Gminnej Spółdzielni),

- mleczarnia przy ulicy Dworcowej 10 wybudowana w latach 20 – tych XX wieku
(obecnie siedziba firmy ZIEMBUD).

Na terenie wsi znajduje się także 14 budynków powstałych u schyłku XIX lub na początku XX wieku, ujętych w ewidencji zabytków województwa kujawsko-pomorskiego, stanowiących obecnie własność prywatną, jak np. Zespół dworski z 1883 roku, tzw. Zamek przy ul. Poniatowskiego 13, strefa „A” (obecnie własność prywatna).

Pruszcz pełni funkcję siedziby Gminy i stanowi ważny ośrodek administracyjny dla jej całej społeczności.

Zadania publiczne, w tym obsługę mieszkańców gminy, zapewnia Urząd Gminy w Pruszczu, zatrudniający 40 pracowników, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej – 13 pracowników, Gminne Centrum Oświaty – 11 pracowników oraz Spółka Komunalna „Błysk” z dobrze rozwiniętą strukturą techniczną i społeczną – 32 pracowników.

Fot. Urząd Gminy w Pruszczu

W Pruszczu ma swoją siedzibę szereg instytucji pełniących ważne ponadlokalne funkcje, jak: Rada Gminy Pruszcz, Urząd Stanu Cywilnego, Gminne Centrum Oświaty, Szkoła Podstawowa, Przedszkole Samorządowe, Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji, Gminna Biblioteka Publiczna, Gminne Centrum Sportowe, Gminny Ośrodek Rehabilitacji, Międzygminny Ośrodek Opiekuńczy, Urząd Pocztowy, Posterunek Policji, Posterunek Energetyczny, Kościół Rzymsko-Katolicki, trzy przychodnie zdrowia, dwie apteki, Bank Spółdzielczy.

W Pruszczu, z uwagi na funkcjonujący Wydział Komunikacji i Dróg Starostwa Powiatowego w Świeciu – punkt zamiejscowy, sprawy załatwiają także mieszkańcy powiatu.

Miejscowość dysponuje też rozwiniętą siecią placówek handlowych i usługowych, jak np. Biedronka, Polomarket, LEWIATAN, Carrefour, PSB Mrówka czy Galeria Pruszcz, zaopatrując mieszkańców również gmin ościennych.

Fot. Galeria Pruszcz

Fot. Rondo na ul. Główniej, w tle Biedronka i Galeria Pruszcz

Fot. Polomarket

Fot. Market Budowlany Mrówka

Obserwowany rozwój tych instytucji sprzyja rozwojowi przyszłego miasta.

Kolejnym czynnikiem miastotwórczym jest rozwinięta, ponadlokalna baza usługowa, produkcyjna i handlowa w Pruszczu, promująca lokalną markę, zapewniając miejsca pracy dla społeczeństwa:

- Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”, prowadząca na terenie całego województwa 32 punkty sprzedaży detalicznej produktów m.in. z własnej produkcji w zakresie przetwórstwa mięsnego, piekarni oraz masarni; prowadzi bazę obrotu rolnego oraz stację kontroli pojazdów; zatrudnia około 100 osób.
- Firma ECO-POL Sp. z o.o. w ramach prowadzonej działalności:
 - ocenia stan techniczny wyrobów zawierających azbest,
 - zajmuje się demontażem, rozbiórką i usuwaniem azbestu,
 - wykonuje badania przed rozbiórką w trakcie i po wykonaniu prac,
 - transportuje i utylizuje odpady niebezpieczne z całego kraju na własnym składowisku.

Doświadczenia, które posiada firma oraz stosowne decyzje i pozwolenia dają podstawę działania, a przede wszystkim gwarancję zgodnej z prawem i bezpieczeństwem kompleksowej usługi związanej z gospodarką materiałów niebezpiecznych na terenie całego kraju.

- Firma HEKA, która powstała w 2007 roku na bazie wieloletnich doświadczeń właścicieli w produkcji i dystrybucji osłonek do wędlin zarówno w kraju, jak i za granicą; a także, co niezmiernie istotne, w budowie maszyn do ich przetwarzania.
- Firma FINAKO – produkcja musztard, octów i przetworów warzywnych.

Dowodem uznania dla produkowanych wyrobów jest nadanie im "Kujawsko-Pomorskiego Znaku Jakości".

- Firma MODAX/Mrówka, prowadząca handel w zakresie materiałów budowlanych, ściennych, bloczków betonowych, cementu, wełny izolacyjnej, cegieł, farb i lakierów. Asortyment pozwala na kompleksową obsługę remontów oraz nowych budów.
- Spółka Komunalna „Błysk”, której przedmiotem działalności jest świadczenie usług powszechnie dostępnych w zakresie gospodarki komunalnej, obejmującej:
 - produkcję i dystrybucję wody,
 - odbieranie nieczystości płynnych i działalność oczyszczalni ścieków,
 - wykonanie usług sanitarnych i pokrewnych oraz eksploatację sieci wodnokanalizacyjnej,
 - odbieranie nieczystości stałych.

Spółka prowadzi także schronisko dla psów.

- Firma „Ziembud”, oferująca szeroki wachlarz usług z zakresu prac i robót ziemnych na terenie całego kraju, w tym między innymi:
 - przyłącza wody, kanalizacji oraz gazu wraz z odbiorem,
 - projektowanie przyłączy,
 - geodezja powykonawcza,
 - odwodnienia terenu,
 - montaż szamb i przydomowych oczyszczalni ścieków,
 - roboty ziemne (plantowanie terenu, drenaże, wykopy pod fundamenty, itp.)

Analizując sytuację Pruszcza pod kątem kryterium historyczno-administracyjnego, widzimy wyraźne cechy ośrodka miejskiego, ze szczególnie wyróżniającą się funkcją przemysłowo-usługową, handlową oraz administracyjną.

IV. KRYTERIA SPOŁECZNE

Stanowisko mieszkańców w przedmiocie uzyskania statusu miasta.

Konsultacje społeczne w Gminie Pruszcz odbyły się w warunkach epidemii.

Mieszkańcy gminy Pruszcz biorący udział w konsultacjach społecznych opowiedzieli się za nadaniem praw miejskich miejscowości Pruszcz.

W maju 2020 r. Rada Gminy Pruszcz postanowiła rozpocząć procedurę związaną z uzyskaniem przez miejscowość Pruszcz statusu miasta.

Zmiana wizerunkowa, a przede wszystkim zyskanie na atrakcyjności inwestycyjnej czy możliwość starania się o fundusze związane z rozwojem obszarów miejskich, były głównym bodźcem, aby na sesji w dniu 28 maja 2020 roku Rada Gminy podjęła uchwałę Nr XXII/186/20 w sprawie rozpoczęcia procedury związanej z uzyskaniem przez miejscowość Pruszcz praw miejskich. Ostateczna decyzja, co do dalszego działania uzależniona była od decyzji mieszkańców gminy wyrażonej w konsultacjach społecznych.

W czerwcu 2020 roku uchwałą Nr XXIII/191/20 Rady Gminy Pruszcz w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy dotyczących nadania statusu miasta miejscowości Pruszcz ogłoszone zostały konsultacje społeczne. Istotą konsultacji było przedstawienie mieszkańcom planów dotyczących przedsięwzięcia, które będzie miało wpływ na życie i pracę mieszkańców oraz wysłuchanie ich opinii, a następnie podjęcie decyzji co do dalszego działania.

Wśród mieszkańców Gminy Pruszcz została przeprowadzona kampania społeczna. Informacje dotyczące przedmiotu konsultacji zostały udostępnione mieszkańcom w terminie poprzedzającym ich rozpoczęcie w formie ulotek, na stronie BIP Gminy Pruszcz oraz przedstawione na zebraniach i spotkaniach organizowanych z udziałem tych mieszkańców. Dołożono wiele starań, aby odpowiedzieć mieszkańcom na nurtujące ich pytania. Materiały pomocnicze stanowią załącznik do niniejszego wniosku.

Na stronie Gminy Pruszcz zamieszczone zostało także specjalne wydanie gminnego flesza informacyjnego. Szukając odpowiedzi na pytanie, czy Pruszcz może zostać

miastem, odwiedziliśmy miejscowość Lubowidz, która uzyskała prawa miejskie w 2019 roku, aby sprawdzić jak się rozwija, jakie nastawienie mają mieszkańcy i co zyskali po przemianie. Link do reportażu: <https://youtu.be/mgL2tagYEFA>

Podstawą do rozpoczęcia procedury konsultacyjnej była ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.) oraz uchwała Nr IX/53/2003 Rady Gminy Pruszcz z dnia 15 kwietnia 2003 roku w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Gminy Pruszcz (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. z 2003 r. Nr 92, poz. 1334).

Konsultacje zostały przeprowadzone w okresie od dnia 1 września 2020 roku do dnia 15 października 2020 roku.

W przedmiocie konsultacji ustalone zostało pytanie następującej treści: „Czy jest Pan/ Pani za wystąpieniem z wnioskiem o nadanie praw miejskich miejscowości Pruszcz?”

Konsultacje zostały przeprowadzone na kartach konsultacyjnych dostępnych na stronie internetowej Gminy Pruszcz pod adresem www.pruszcz.pl, Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Pruszcz, w punkcie podawczym Urzędu Gminy Pruszcz oraz u sołtysów poszczególnych sołectw.

Uprawnionymi do oddania głosu były osoby zamieszkałe na terenie całej gminy zameldowane na stałe, posiadające czynne prawo wyborcze. Karty składane były osobiście lub wraz z upoważnieniem osoby zainteresowanej na spotkaniach z mieszkańcami organizowanych przez komisję konsultacyjną oraz na zebraniach wiejskich organizowanych w okresie od dnia 3 września 2020 roku do dnia 30 września 2020 roku (terminarz zebrań stanowi załącznik do niniejszego wniosku).

Fot. Zebranie wiejskie w Pruszczu

Więcej zdjęć: <https://photos.app.goo.gl/4NhkuZMHjDi5NTV37>

Apel Wójta Gminy o udział w konsultacjach zamieszczony został na stronie Gminy Pruszcz oraz przekazany mieszkańcom w formie ulotek (załącznik do niniejszego wniosku).

Konsultacje przeprowadziła komisja, w skład której weszli przewodniczący stałych komisji Rady Gminy oraz przewodniczący Klubu Radnych Gminy Pruszcz „Porozumienie i Rozwój”. Zadaniem komisji było czuwanie nad sprawnym i prawidłowym przebiegiem konsultacji oraz sporządzenie protokołu z konsultacji w każdym sołectwie.

Po zakończeniu konsultacji przewodniczący komisji na sesji w dniu 24 września 2020 roku przedstawił Radzie Gminy wyniki konsultacji (załącznik do niniejszego wniosku).

Informacje o przeprowadzonych konsultacjach zostały podane do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej i na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Pruszcze. Podsumowania dokonał także Wójt Gminy w wydanym w dniu 30 października 2020 roku fleszu informacyjnym <https://youtu.be/K6iQFngFgGY>

W konsultacjach, jakie odbyły się na terenie Gminy Pruszcz w okresie od dnia 1 września 2020 roku do dnia 15 października 2020 roku na 7315 osób uprawnionych udział wzięły 736 osób, co stanowi 10,06%.

Za nadaniem statusu miasta miejscowości Pruszcz opowiedziało się 337 osób, co stanowi 4,6 % osób uprawnionych i 50,45% osób głosujących.

Przeciw opowiedziało się 331 osób, co stanowi 4,52% osób uprawnionych i 49,55% osób głosujących. Wstrzymały się od głosu 62 osoby.

Szczegółowe wyniki konsultacji w poszczególnych sołectwach stanowią załącznik do niniejszego wniosku.

Mimo trudnej sytuacji zagrożenia pandemią, wymóg przeprowadzenia konsultacji społecznych w Gminie Pruszcz został spełniony. W obecnej sytuacji zdrowotnej społeczeństwa, apel władz samorządowych dotyczący udziału w konsultacjach wiązał

się z wyjściem z domu, zachowaniem wszelkich środków ostrożności, udziałem w zebraniach wiejskich lub wizytą w urzędzie w celu oddania głosu, co obecnie w okresie zagrożenia epidemicznego, zdalnej pracy oraz ograniczenia kontaktów międzyludzkich było dla mieszkańców Pruszcza dużym wyzwaniem. Konieczność trudnej adaptacji do nowych warunków, niepewność o przyszłość i ogromne obciążenie wyjścia z domu spowodowane wewnętrzną, społeczną izolacją sprawiły, że w konsultacjach społecznych wzięło udział ponad 10% społeczeństwa. Obawa przed kontaktem z wirusem była obawą przed każdym spotkanym człowiekiem.

W dniu 29 października 2020 roku Rada Gminy Pruszcz uchwałą Nr XXVI/220/20, biorąc pod uwagę wyniki konsultacji, pozytywnie zaakceptowała starania zmierzające do nadania statusu miasta miejscowości Pruszcz.

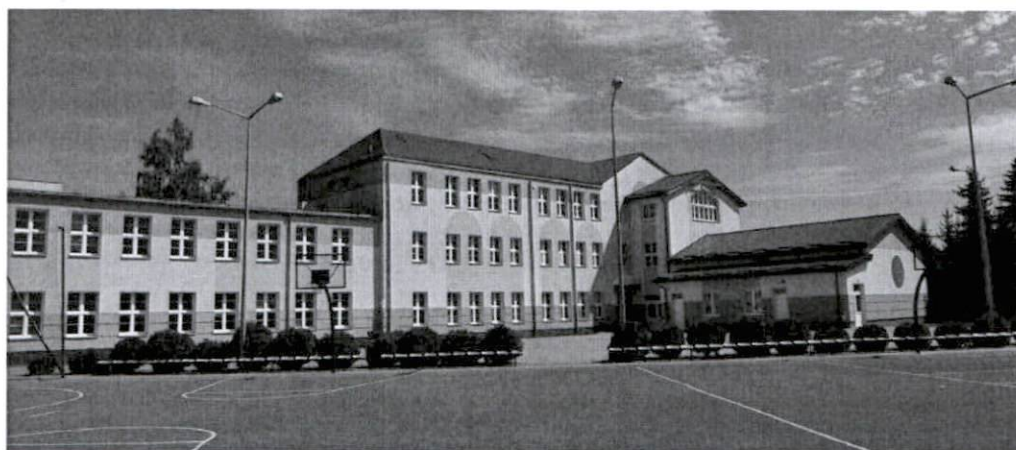
V. REALIZACJA POZOSTAŁYCH ZADAŃ PUBLICZNYCH O ZASIĘGU PONADLOKALNYM

Oświata, kultura, ochrona zdrowia, kultura fizyczna i sport, bezpieczeństwo publiczne.

O poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego Pruszcza jako przyszłego miasta świadczy także realizacja zadań publicznych w sposób ponadlokalny i profesjonalny na wysokim poziomie w zakresie oświaty, bezpieczeństwa, kultury i zdrowia,

OŚWIATA

W Pruszczu funkcjonuje ośmioklasowa Szkoła Podstawowa. Jest to największa szkoła podstawowa na terenie gminy.

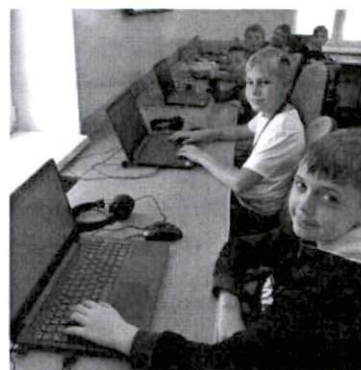

Fot. Szkoła Podstawowa w Pruszczu

Szkoła na dzień 1 września 2020 roku liczyła 18 oddziałów klas I-VIII oraz 2 oddziały przedszkolne.

Obowiązek szkolny realizuje 439 uczniów, mając do dyspozycji 17 sal lekcyjnych i 2 pracownie przyrodnicze wyposażone w nowoczesne pomoce dydaktyczne.

Samorząd gminy Pruszcz znaczne środki finansowe inwestuje w doposażenie placówki w sprzęt i pomoce

dydaktyczne. W ostatnim czasie powstała nowa infrastruktura sieciowo-usługowa. Zakupiono nowe komputery, programy komputerowe, drukarki 3D, zestawy do programowania i robotyki, sprzęt do wykonywania doświadczeń przyrodniczych oraz do pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych i do doradztwa zawodowego.

Szkoły podstawowe (Wieś Pruszcz) – Uczniowie i absolwenci w latach 2008 – 2018

(Źródło: GUS)

www.polskawliczbach.pl

W 2018 roku w 18 oddziałach uczyło się 393 uczniów (187 kobiet oraz 206 mężczyzn). Dla porównania, w 2008 r. w 13 oddziałach uczyło się 324 uczniów (142 kobiety oraz 182 mężczyzn).

źródło: <https://www.polskawliczbach.pl/wies-Pruszcz-pruszcz-kujawsko-pomorskie>

Fot. Szkoła Podstawowa w Pruszczu

Liczba uczniów w Szkole Podstawowej w Pruszczu w latach 2018-2019 według stanu na dzień 30 września

Rok	Liczba oddziałów	Liczba uczniów				
		6-latki	kl. I-III	kl. IV-VIII	kl. III gimnazjum	Razem
2018	22, w tym: 18 kl. I-VIII 2 oddziały gimnazjalne 2 oddziały przedszkolne	48	122	271	40	481
2019	20, w tym: 18 kl. I-VIII 2 oddziały przedszkolne	47	142	252	0	441

źródło: System Informacji Oświatowej

Średnia liczba uczniów w oddziale w Szkole Podstawowej w Pruszczu na dzień 30 września

Rok	Najmniejsza liczba uczniów w oddziale	Największa liczba uczniów w oddziale	Średnia liczba uczniów w oddziale
2018	18	27	22
2019	17	25	22

źródło: System Informacji Oświatowej

Na tle kraju uczniowie przypadający na 1 oddział w szkołach podstawowych w 2018 r.

- Szkoła Podstawowa w Pruszczu: 21,8
- województwo kujawsko-pomorskie: 17,6
- Polska: 17,3

źródło: https://www.polskawliczbach.pl/wies_Pruszcz_pruszcz_kujawsko_pomorskie

W szkole zatrudnionych jest 41 nauczycieli oraz 12 osób obsługi. Większość nauczycieli zatrudnionych w szkole to nauczyciele o najwyższym stopniu awansu zawodowego, posiadający pełne kwalifikacje do prowadzenia zajęć z więcej niż jednego przedmiotu.

Gmina zapewnia bezpłatny transport i opiekę wszystkim dzieciom dojeżdżającym do szkoły w Pruszczu.

W ostatnim czasie zwiększyła się liczba kursów, którymi uczniowie mogą dojeżdżać do oraz ze szkoły. Ma to pozytywny wpływ między innymi na czas przebywania dzieci w świetlicy szkolnej. Bezpieczeństwo to priorytet, więc w każdym autobusie opiekę nad dziećmi sprawują opiekunki.

Liczba dzieci dowożonych do szkoły i przedszkola w latach 2018-2019 na koszt Gminy

Jednostka	Rok	Uczniowie dojeżdżający autobusem		Uczniowie dowożeni przez rodziców	
		Liczba	%	Liczba	%
Przedszkole w Pruszczu	2018	1	0,8	2	1,6
	2019	2	1,5	-	-
Szkola w Pruszczu	2018	190	39,5	13	2,7
	2019	167	38	12	2,7

źródło: dane Gminnego Centrum Oświaty

W 2019 roku po raz pierwszy przeprowadzony został egzamin ósmoklasisty. Każdy z uczniów przystąpił do sprawdzianu z trzech przedmiotów obowiązkowych – języka polskiego, matematyki i języka obcego. Średnie wyniki naszych uczniów są wyższe od średnich powiatu i województwa kujawsko-pomorskiego.

Średnie wyniki ze sprawdzianu ósmoklasisty w 2019 r.

Jednostka	Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu	Średni wynik w %		
		język polski	matematyka	język angielski
Szkoła w Pruszczu	42	62,57	40,31	61,07
Gmina		61	44	58
Powiat		57	38	51
Województwo		60	41	55
Kraj		63	45	59

źródło: dane z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej

Szkoła Podstawowa w Pruszczu na wysokim poziomie promuje wartości społeczne i patriotyczne, dbając o wszechstronny rozwój i bezpieczeństwo swoich uczniów, a uczniowie mają możliwość rozwijania swoich zainteresowań poprzez uczestnictwo w zajęciach dodatkowych oraz kołach zainteresowań, takich jak:

- „Sprawny umysł”,
- „Sprawne ręce”,
- „Sprawne ciało”,
- zajęcia taneczne,
- zajęcia logopedyczne,
- zajęcia wspierające z przedmiotów humanistycznych,
- zajęcia wspierające z przedmiotów ścisłych,
- Szkolny Klub Sportowy,
- „Umiem pływać”,
- dodatkowe zajęcia z programowania,
- robotyka,
- dodatkowe zajęcia z języka angielskiego,
- dodatkowe zajęcia z języka niemieckiego,
- „Kod do przyszłości” dla klas 1- 3,
- rytmika dla zerówki,
- karate,
- kółko taneczne,
- zajęcia usprawniające proces uczenia – „Uczę się”.

Gmina bardzo wspiera szkołę w rozwijaniu wiedzy i umiejętności uczniów. Pozyskiwane są środki na finansowanie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych, zwłaszcza z matematyki, nauk przyrodniczych, informatyki, języków obcych, na wyjazdy na zajęcia laboratoryjne w Centrum Nowoczesności „Młyn wiedzy” w Toruniu, na warsztaty z kreatywności, przedsiębiorczości, na poznanie zasad coachingu rówieśniczego oraz zajęcia wspierające wybór dalszej ścieżki kształcenia.

Szkoła uczestniczy w realizacji wielu projektów, w tym finansowanych między innymi ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 - 2020, czego przykładem może być:

- Projekt „ŁĄCZY NAS NAUKA” kierowany do uczniów i nauczycieli oraz rodziców. Jego celem jest jakościowa poprawa oświaty, w tym zwłaszcza rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów i uczennic (umiejętności matematyczno-przyrodnicze, porozumiewanie się w języku obcym, ICT, kreatywność, innowacyjność, praca zespołowa), rozwijanie doradztwa edukacyjno-zawodowego oraz rozwijanie zindywidualizowanego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Projekt „WIEM ROZUMIEM UMIEM” kierowany do uczniów i nauczycieli. Celem wsparcia jest rozwijanie kompetencji kluczowych w zakresie TIK i języków obcych oraz podniesienie efektywności kształcenia w zakresie przedmiotów przyrodniczych.
- Program „PRUSZCZAŃSKI KLASTER EDUKACYJNY” kierowany do uczniów, nauczycieli i rodziców. Celem programu jest wdrożenie systemu wspomagania rozwoju kompetencji kluczowych uczniów poprzez wdrożenie kompleksowego procesowego wspomagania pracy szkoły, zorganizowanie sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli oraz zorganizowanie przestrzeni sprzyjającej uczeniu się. W ramach programu organizowane są debaty oświatowe, warsztaty dla rodziców, uczniów i nauczycieli, wyjazdy do instytucji nauki i kultury.

- Projekt „PRZYGODA Z NAUKĄ” kierowany do uczniów i nauczycieli, który koncentruje działania wokół następujących obszarów:
 - rozwijania kompetencji kluczowych uczniów podczas zajęć pozalekcyjnych realizowanych w ramach cyklu „Przyroda na cztery ręce, a może i więcej?”, na których są rozwijane zainteresowania naukami przyrodniczymi, realizowanych między innymi poprzez stosowanie metody projektu edukacyjnego;
 - organizowanie w szkole warunków do nauczania opartego na metodzie eksperymentu naukowego poprzez doposażenie pracowni przyrodniczej w sprzęt i pomoce dydaktyczne niezbędne do nauczania eksperymentalnego.

W szkole realizowane są innowacje pedagogiczne. **W ramach jednej z nich odbywa się szereg zajęć o charakterze rekreacyjno-sportowym, angażujących dzieci i młodzież do aktywności fizycznej. Dzięki nim chłopcy zostali w zeszłym roku szkolnymi mistrzami unihokeja powiatu świeckiego, a na szczeblu wojewódzkim zajęli drugie miejsce i zdobyli srebrne medale Igrzysk Młodzieży Szkolnej SZS w Toruniu. Młodszy wywalczyli szóstą lokatę w finałach wojewódzkich Igrzysk Dzieci w Toruniu.**

Nauczyciele realizują wiele nowatorskich rozwiązań i innowacji, jak np. „Dzień Postaci z bajek”, „Tydzień Mózgu” i „Święto Liczby Pi”, dużo działań profilaktycznych np. „Zdrowo żyj z całych sił”, „Mamo, tato nie chcę chipsów”, „Jak mnie widzą, tak mnie piszą”. „Nie hejtuję, reaguję”.

Społeczność szkolna zorganizowała „Dzień Sportu Szkolnego”, „Europejski Dzień Języków Obcych” i „Europejski Dzień Logopedy”, zwracający uwagę na komunikację alternatywną oraz całoroczny projekt „Dziecięce zabawy ludowe”. Szkołę wyróżnia organizacja różnorodnych akcji charytatywnych; np. „Obudź w sobie anioła”, „Festiwal Unihokeja” oraz kampanie o tematyce historycznej np. Bohater On – upamiętniająca Powstańców Warszawskich.

W bibliotece szkolnej prowadzone są zajęcia z elementami bajkoterapii, doskonalenia techniki czytania i rozumienia tekstu.

Do budynku szkolnego dobudowano aulę, dzięki czemu stworzono warunki do integracji szkolnej społeczności i możliwość pięknej oprawy uroczystości szkolnych.

Oprócz oddziałów przedszkolnych w szkole podstawowej opiekę nad dziećmi w wieku przedszkolnym sprawuje Przedszkole Samorządowe w Pruszczu. Z siedmiooddziałowego przedszkola korzysta 149 dzieci .

Przedszkole jest czynne w godzinach 6.15 – 16.30. Godziny pracy przedszkola dostosowane są do potrzeb pracujących rodziców. Przedszkole zatrudnia 15 nauczycieli i 10 pracowników obsługi.

Dla porównania w roku 2018 w przedszkolu do 6 oddziałów uczęszczało 124, a w 2008

roku w przedszkolu do 5 oddziałów uczęszczało 99 dzieci. Dostępnych było 110 miejsc.

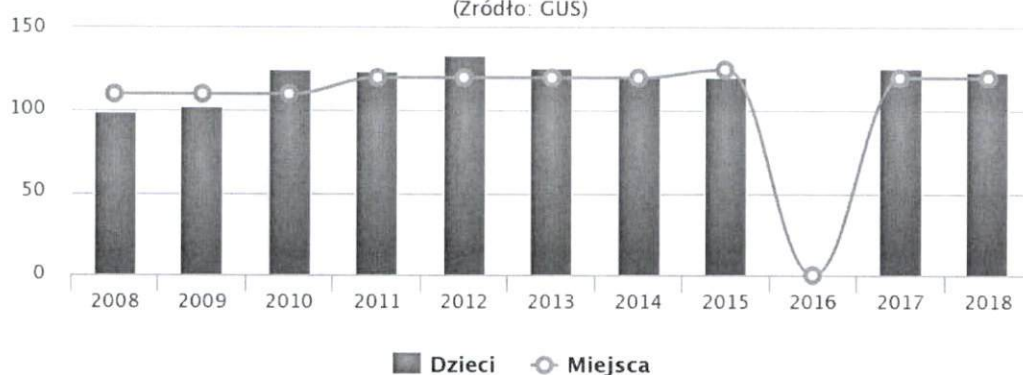
Średnia liczba dzieci w Przedszkolu w Pruszczu na dzień 30 września

Rok	Najmniejsza liczba uczniów w oddziale	Największa liczba uczniów w oddziale	Średnia liczba uczniów w oddziale
2018	15	25	20,7
2019	13	25	19,6

źródło: System Informacji Oświatowej

Przedszkola (Wieś Pruszcz) – Dzieci oraz dostępne miejsca w latach 2008 – 2018

(Źródło: GUS)

www.polskawliczbach.pl

Nauczyciele Przedszkola w Pruszczu wspólnie opracowali nową koncepcję realizacji zadań dodatkowych, dzięki którym mają możliwość rozwijania dziecięcych pasji. Dzieci rotacyjnie biorą udział w warsztatach naukowych, teatralnych, tanecznych, plastyczno-technicznych, muzyczno-ruchowych oraz zajęciach z kodowania. Kadra stosuje w pracy plan daltoński i ocenianie kształtujące oraz prowadzi ukierunkowane na zdiagnozowane potrzeby rodziców działania profilaktyczne.

Uwzględniając wzrost zainteresowania opieką przedszkolną, w trosce o polepszenie standardów lokalowych obecnej placówki, władze samorządowe rozpoczęły procedurę związaną z budową w Pruszczu nowego przedszkola.

Fot. Zajęcia w Przedszkolu w Pruszczu

Opiekę nad dziećmi w wieku najmłodszym w Pruszczu sprawuje Klub Malucha „A KUKU” prowadzony przez podmiot prywatny.

W klubie dziecięcym 10 dzieci w wieku od ukończenia 1. roku życia do końca roku szkolnego, w którym dziecko kończy 3. rok życia, ma zapewnioną opiekę w warunkach zbliżonych do warunków domowych.

Fot. Zajęcia w Klubie Malucha A KUKU

Placówka zapewnia opiekę nad dzieckiem w wymiarze do 10 godzin dziennie względem każdego dziecka (6.30 – 16.30). Możliwość spędzenia czasu w klubie malucha rodzica wraz z dzieckiem sprawia, że dziecko powoli przyzwyczaja się do otoczenia i nowych opiekunów. Klub malucha pomaga rodzicom w godzeniu pracy zawodowej z obowiązkami rodzinnymi (opieką nad dziećmi), a dzieciom zagwarantowana jest właściwa opieka pielęgnacyjna oraz edukacyjna, przez prowadzenie zajęć zabawowych z elementami edukacji, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dziecka, uwzględniających rozwój psychomotoryczny dziecka i właściwych do wieku.

Rejestr żłobków i klubów dziecięcych prowadzących działalność na terenie gminy Pruszcz: <https://rejestrzlobkow.mpips.gov.pl:8443/lista/zk?nts=56040714082>

Wspólną obsługę dla szkół i przedszkoli, dla których organem prowadzącym jest Gmina Pruszcz prowadzi Gminne Centrum Oświaty w Pruszczu.

Oświata to jeden z priorytetów lokalnego samorządu. Jej rozwój kształtowany jest w oparciu o zdiagnozowane potrzeby społeczeństwa. Pierwsza gminna debata oświatowa została zorganizowana w 2018 r. Zaproszono do niej, oprócz kadry szkół i przedszkoli, także rodziców i uczniów, doceniając ich rolę w budowaniu przestrzeni edukacyjnej w szkołach. Tytuł debaty „Rozwój oświaty w gminie Pruszcz w kontekście myślenia o szkole XXI wieku skoncentrowanej na rozwoju kluczowych kompetencji uczniów”. Rozmowa dotyczyła mocnych i słabych stron związanych z procesem uczenia się w szkole. Wnioski zostały przyjęte do realizacji.

KULTURA

Miejscowość Pruszcz to centrum kultury, sportu i rekreacji w Gminie.

Działalność kulturalną prowadzą zlokalizowane w miejscowości Pruszcz dwie instytucje kultury: Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji oraz Gminna Biblioteka Publiczna.

Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Pruszczu

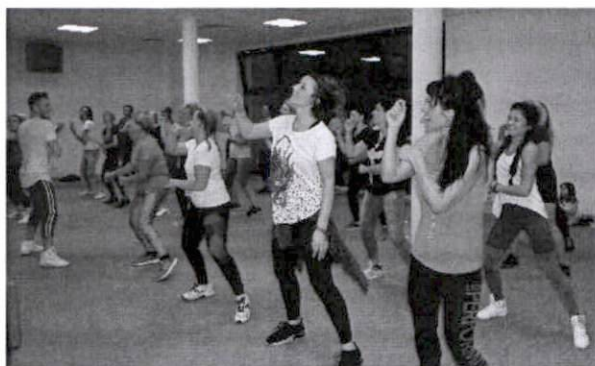
Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji powstał w 1997 r. na mocy uchwały Rady Gminy Pruszcz Nr XXIII/130/97 z dnia 26 czerwca 1997 roku.

W swojej działalności szczególny nacisk kładzie na:

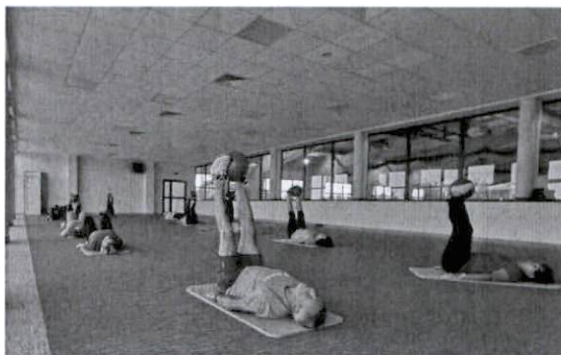
- wspieranie i rozwijanie amatorskiego ruchu kulturalnego,
- propagowanie kultury fizycznej i rekreacji jako niezbędnego elementu społecznej integracji,
- edukację kulturalną dzieci, młodzieży i osób dorosłych,
- motywowanie do uczestnictwa w życiu kulturalnym gminy oraz kształtowanie postaw i zachowań społecznie akceptowanych.

Pomocą w realizacji postawionych celów służą funkcjonujące koła zainteresowań oraz sekcje rozwijające amatorską twórczość zespołową i indywidualną. Największą popularnością cieszą się:

- zajęcia fitness,
- tenis stołowy,
- taniec w trzech grupach wiekowych:
 - grupa Best Kids Mini (4-6 lat),
 - grupa Best Kids (od 7 lat, podstawowa),
 - grupa Best Kids SQUAD (zaawansowana),
- kick boxing w dwóch grupach wiekowych:
 - dzieci 5-10 lat,
 - dzieci 11-16 lat,
- judo,
- siatkówka,
- rękodzieło artystyczne,
- zajęcia kulturalne:
 - nauka gry na gitarze,
 - Regionalna Akademia Piosenki,
 - Chór Dziecięcy,
 - Chór Retro,
 - Orkiestra Dęta Pruszcza, uświetniająca swoimi występami szereg uroczystości oraz świąt państwowych.

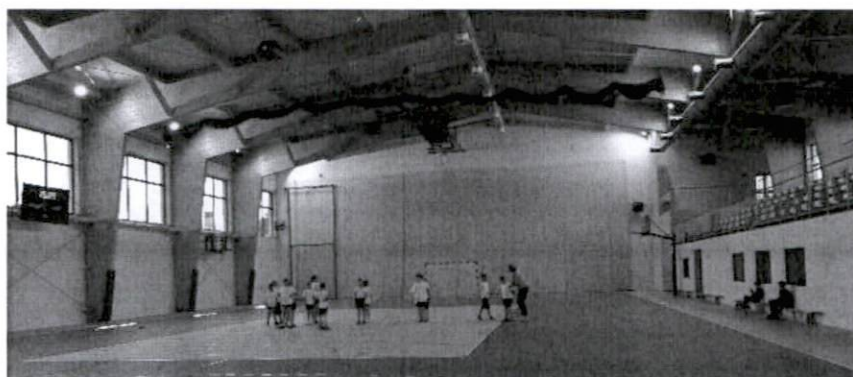
Fot. Zajęcia fitness i tenis stołowy

Fot. Zajęcia dla seniorów i siatkówka

Fot.Orkiestra Dęta oraz Chór Retro

Fot. zajęcia sportowe dla dzieci.

Wszystkie zajęcia odbywają się w nowo powstałej w 2020 roku Szkolnej Hali Sportowej o powierzchni 3100 m². Na parterze obiektu znajduje się zespół szatniowo-sanitarny, salki zajęciowe oraz siłownia. Na piętrze zaś w salach odbywają się zajęcia kół przedmiotowych, wykorzystywana jest sala fitness oraz pomieszczenia administracyjne. Halę dostosowano do potrzeb osób niepełnosprawnych łącznie z windą. Budynek został połączony z pobliską szkołą bezpiecznym ciągiem pieszym z chodnikiem. W godzinach przedpołudniowych odbywają się tu zajęcia lekcyjne wychowania fizycznego oraz rozgrywki w grach zespołowych.

Fot. Hala Widowiskowo-Sportowa

Gminny Ośrodek Kultury jest organizatorem i współorganizatorem wielu imprez o charakterze kulturalno-rozrywkowym i sportowo-rekreacyjnym.

Do imprez cyklicznie organizowanych należą m. in.:

- Dni Gminy Pruszcze,
- Dożynki Gminne,
- Gminne Obchody Dnia Strażaka,
- Przegląd Teatrów- Ekologicznych Eko-Teatr,
- Święto Pieczonego Ziemniaka,
- Piknik w Stuletnim Sadzie,
- Turniej Piłki Nożnej o Puchar Pruszcza,
- Turniej Piłki Siatkowej o Puchar Przewodniczącego Rady Gminy,
- Turniej Piłki Nożnej Oldboyów o Puchar Wójta Gminy Pruszcze,
- Deblowy Turniej Nocny Tenisa Stołowego im. Andrzeja Jońca.

Imprezy organizowane przez jednostki w 2019 roku oraz liczba uczestników:

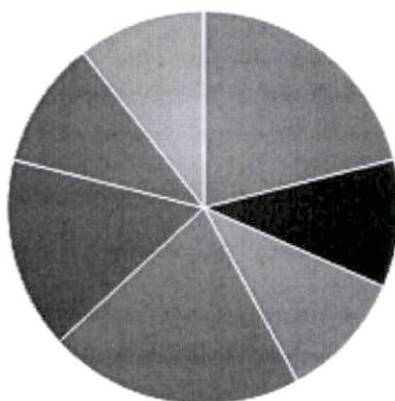
- imprezy ogółem: 19 (uczestnicy: 1 120),
- seanse filmowe: 4 (uczestnicy: 150),
- wystawy: 2 (uczestnicy: 100) ,
- festiwale i przeglądy artystyczne: 2 (uczestnicy: 250),
- koncerty: 4 (uczestnicy: 300),
- imprezy turystyczne i sportowo-rekreacyjne: 3 (uczestnicy: 150),
- konkursy: 2 (uczestnicy: 70),
- pokazy teatralne: 2 (uczestnicy: 100).

Fot. Koncerty organizowane przez GOKSiR

Imprezy organizowane przez domy kultury, 2019

(Źródło: GUS)

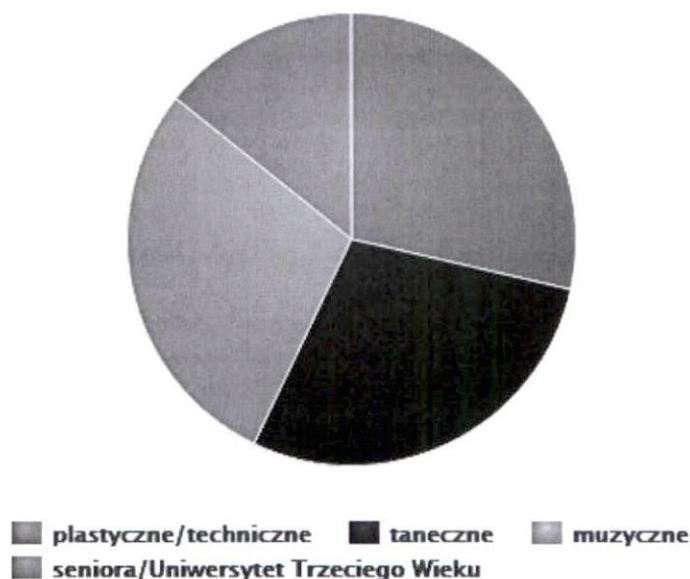
źródło: https://www.polskawliczbach.pl/wies_Pruszcz_pruszcz_kujawsko_pomorskie

Grupy artystyczne i członkowie w 2019 roku: ogółem: 8 (członkowie: 130), muzyczno-instrumentalne: 2 (członkowie: 35), wokalne i chóry: 3 (członkowie: 60), taneczne: (członkowie: 35).

Koła / kluby / sekcje, 2019

(Źródło: GUS)

źródło: www.polskawliczbach.pl/wies_Pruszcz_pruszcz_kujawsko_pomorskie

Gminna Biblioteka Publiczna

Drugą instytucją kultury w Pruszczu jest Gminna Biblioteka Publiczna. Siedziba biblioteki mieści się od 2015 roku w nowo wybudowanym budynku przy ul. Sportowej 1 w Pruszczu. Jest to parterowy budynek dostosowany dla osób z niepełnosprawnością.

Powierzchnia użytkowa obiektu to prawie 450 m². W budynku znajduje się wypożyczalnia, czytelnia czasopism, gdzie zaprenumerowanych jest ponad 20 tytułów czasopism w tym również prasa codzienna (dodatkowo biblioteka kataloguje publikacje

dotyczące regionu i Gminy Pruszcz). Jest również kolorowy kącik dla najmłodszych czytelników, magazyn książek, sala audiowizualna, biura, sala komputerowa z 11 stanowiskami, pomieszczenie socjalne, sanitarne oraz kotłownia.

Gminna Biblioteka Publiczna w Pruszczu została utworzona na mocy uchwały Rady Gminy Pruszcz Nr XL/239/05 z dnia 28 października 2005 roku.

W ramach prowadzonej działalności Biblioteka:

- zaspokaja potrzeby informacyjne, edukacyjne i kulturalne, czego przykładem mogą być warsztaty kodowania w języku Scratch z wykorzystaniem robotów Finch, warsztaty organizowane są w ramach ogólnopolskiej akcji „Link do przyszłości zaprogramuj swoją karierę”,
- udostępnia zbiory na miejscu, wypożycza na zewnątrz, prowadzi wymiany międzybiblioteczne, z uwzględnieniem potrzeb wszystkich mieszkańców gminy, a także chorych i niepełnosprawnych – wolontariat,
- organizuje działania w zakresie wychowania, edukacji i upowszechnienia kultury oraz różnego typu imprezy popularyzujące wiedzę, kulturę, książkę i czytelnictwo, w tym spotkania autorskie, spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki, zajęcia manualne dla dzieci.

Fot. Wnętrze Gminnej Biblioteki w Pruszczu

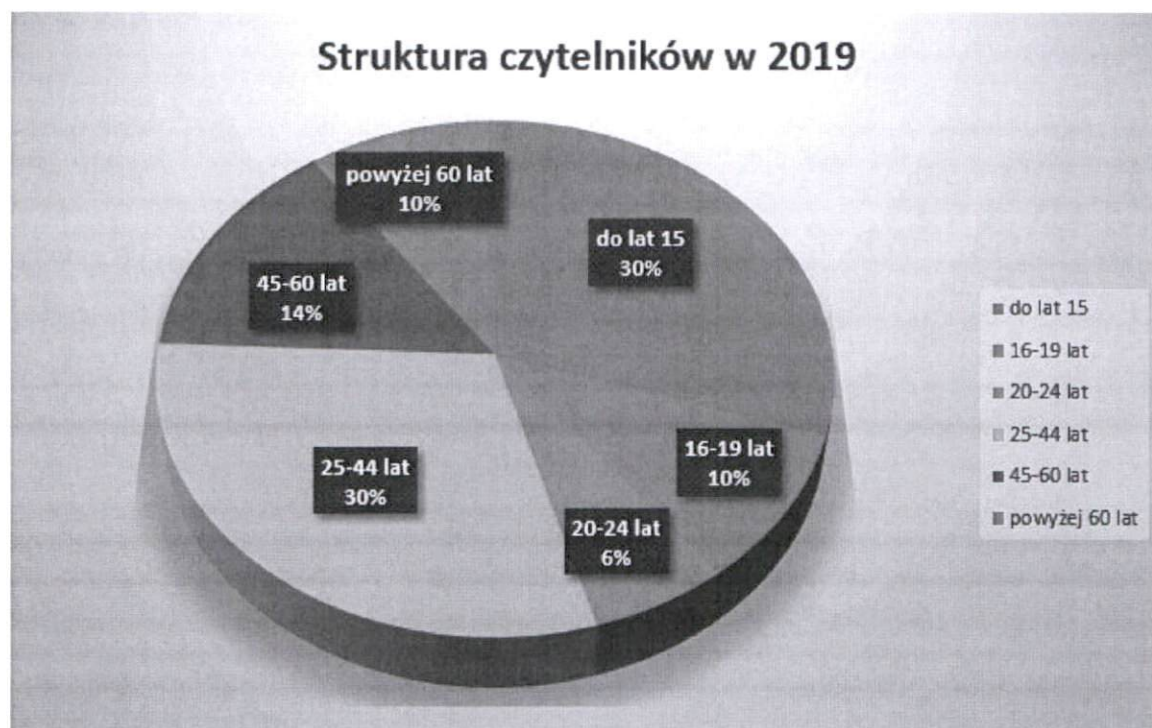
Biblioteka popularyzuje książkę i czytelnictwo oraz rozwija działalność kulturalno-oświatową poprzez organizowanie lekcji bibliotecznych, wystaw, konkursów, zajęć manualnych, gier, zabaw dla dzieci i młodzieży.

Struktura czytelników biblioteki w 2015 roku ze względu na wiek.

Źródło: opracowanie własne, dane z Gminnej Biblioteki.

Struktura czytelników biblioteki w 2019 roku ze względu na wiek.

Źródło: opracowanie własne, dane z Gminnej Biblioteki.

Analizując, należy podkreślić, że mimo ery komputerów zauważa się wzrost czytelnictwa w grupie do 15 lat, co nie zawsze związane jest z wypożyczaniem lektur obowiązkowych.

Struktura wypożyczeń (w szt.)

	2015	2018
na zewnątrz	10 831	15 392
na miejscu	3 950	9259

Stan księgozbioru na 31 grudnia (wolumeny w szt.)

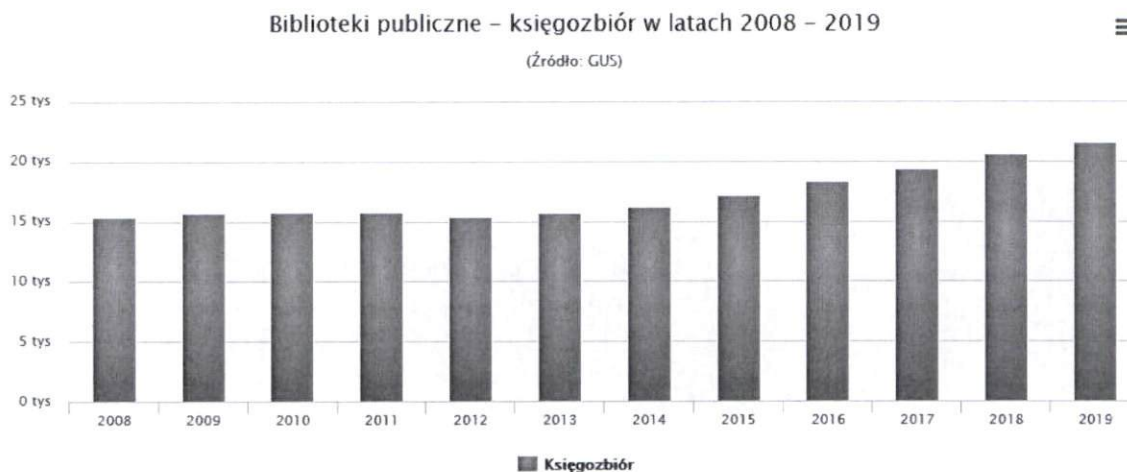
2015	2019
17 197	21 539

Księgozbiór Biblioteki ma charakter uniwersalny, obejmuje wszystkie dziedziny wiedzy. Dokonując zakupu, Biblioteka gromadzi księgozbiór, a także audiobooki dla wszystkich grup czytelników, ze wszystkich dziedzin wiedzy w stopniu zapewniającym czytelnikom dostęp do szerokiego zakresu tematycznego polskiej i zagranicznej literatury. Regularnie śledzony jest rynek wydawniczy i kupowane są najpoczytniejsze nowości z literatury beletrystycznej, głównie bestsellery, książki nagrodzone oraz książki o szczególnych walorach moralnych, edukacyjnych i wychowawczych.

Systematycznie uzupełniane są braki z zakresu lektur szkolnych, analiz literackich i pomocy naukowych, a także nowych kierunków kształcenia. Na bieżąco aktualizowane są wydawnictwa statystyczno-informacyjne i poradniki prawnicze. Każdego roku przybywa w bibliotece nowości z zakresu literatury popularnonaukowej, podróżniczej i historycznej. Księgozbiór wzbogacany jest regularnie o nowe opracowania monograficzne i wydawnictwa albumowe na temat naszego regionu. Powiększa się ilość zbiorów audiowizualnych, głównie o płyty CD (audiobooki) i DVD z bajkami dla dzieci. Prężnie działa Dyskusyjny Klub Książki zarówno dla dzieci, jak i dla dorosłych; oraz Dyskusyjny Klub Filmowy.

W ramach integracji środowiska lokalnego wokół wydarzeń kulturalnych Biblioteka:

- organizuje warsztaty artystyczne oraz manualne, angażując lokalnych twórców;
- włącza się do ogólnopolskiej akcji "Noc Bibliotek" oraz kampanii „Cała Polska czyta dzieciom”,
- w ramach wolontariatu nieodpłatnie dostarcza książki do domu.

W dniu 7 kwietnia 2016 roku w Gminnej Bibliotece Publicznej w Pruszczu doszło do podpisania Aktu Powołania **Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Pruszczu**.

Uniwersytet funkcjonuje na podstawie utworzenia Regionalnej Sieci Uniwersytetów Trzeciego Wieku WSG w Bydgoszczy, skupiając wszystkie zainteresowane osoby. Obecnie 50 osób aktywnie realizuje program Uniwersytetu.

Na przestrzeni lat zmienia się istota Biblioteki z instytucji jedynie wypożyczającej książki w instytucję, która zaprasza mieszkańców do udziału w ciekawych wydarzeniach, docierając do coraz większego grona odbiorców swoich usług.

Obie placówki pełnią rolę swoistego, kulturalnego centrum spotkań mieszkańców Pruszcza, z funkcją podobną do tego typu obiektów w dużych metropoliach miejskich, a tym samym stwarzają klimat o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-użytkowe.

Fot. Spotkania w Gminnej Bibliotece w Pruszczu

Prężną działalność w Pruszczu prowadzi także Koło Gospodyń Wiejskich, wpisane do Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, aktywnie współuczestnicząc w rozwoju miejscowości Pruszcz oraz podejmowanych działań w dziedzinie kultury i integracji ze społeczeństwem.

Fot. Koło Gospodyń Wiejskich w Pruszczu

Działania związane z rozwojem miejscowości w swojej istocie posiadają także pozostałe organizacje pozarządowe funkcjonujące w Pruszczu, wychodzące ze swoją działalnością poza granice Pruszcza, tj.

- **Towarzystwo Rozwoju Gminy Pruszcz**, dążące do aktywizacji mieszkańców do podejmowania wspólnych działań na rzecz rozwoju środowiska lokalnego;
- **Stowarzyszenie Emerytów, Rencistów i Inwalidów Gminy Pruszcz** zrzeszające emerytów, rencistów i inwalidów dla poprawy ich warunków

socjalno-bytowych oraz organizowanie ich uczestnictwa w życiu społecznym i publicznym;

Fot. Rajd Rowerowy organizowany przez Stowarzyszenie Emerytów

- **Związek Kombatantów i Byłych Więźniów Politycznych RP**, który jest cennym źródłem wiedzy o przeszłości historycznej Pruszcza;
- **Stowarzyszenie Broni Czarnoprochowej i Strzelectwa Historycznego "Dominus"**, zmierzające do podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej.

Fot. Członkowie Stowarzyszenia na Pikniku Rycerskim w Pruszczu.

Miejscowość Pruszcz posiada swoich przedstawicieli w Stowarzyszeniu Wspierania Osób Niepełnosprawnych działających przy Domu Pomocy Społecznej w Gołuszycach.

Wymienione organizacje to zarówno posiadające długie doświadczenie, jak i nowe, powstałe w ostatnich latach. Wszystkie dążą do aktywnego spędzania czasu wolnego, integracji i aktywizacji mieszkańców.

Polityka władz gminnych skierowana jest także na rozwijanie partnerstwa pomiędzy Gminą Pruszcz, a organizacjami pozarządowymi, służącego pobudzaniu aktywności obywatelskiej mieszkańców oraz efektywnym i skutecznym rozpoznawaniu i zaspokajaniu ich potrzeb.

OCHRONA ZDROWIA

W Pruszczu opiekę zdrowotną dla mieszkańców zapewniają trzy przychodnie:

- Przychodni Zdrowia „Nowy Szpital”,
- Przychodnia Rodzinna „Almedic”,
- Przychodnia Zdrowia „Agamed”

W ramach działalności przychodni mieszkańcy mogą skorzystać z opieki lekarzy rodzinnych, konsultacji specjalistów, diagnostyki laboratoryjnej 5 dni w tygodniu, a także z bezpłatnej realizacji zleceń USG, RTG, TK. Przy dwóch przychodniach działają także punkty pobrań wymazów w kierunku obecności wirusa SARS-CoV-2.

Ponadto w ramach kontraktu z NFOZ działają dwa gabinety stomatologiczne oraz funkcjonują 2 apteki zapewniające pełny dostęp do leków.

Fot. Przychodnia Rodzinna Almedic

Fot. Przychodni Zdrowia Nowy Szpital

W zakresie leczenia schorzeń reumatycznych, głównie narządów ruchu, służy społeczności **Gminny Ośrodek Rehabilitacji w Pruszczu**. Ośrodek prowadzi ponadlokalną działalność leczniczą w zakresie ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych.

Celem Ośrodka są działania służące zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia oraz inne działania medyczne wynikające z procesu leczenia lub przepisów odrębnie regulujących zasady ich wykonywania. W Gminnym Ośrodku Rehabilitacji funkcjonuje Poradnia Rehabilitacji oraz dział fizjoterapii, obejmujący:

- gabinet fizykoterapii (solux, parafina, laser, ultradźwięki, magnetronik, jonoforeza, diadynamik, galwanizacja),
- gabinet kinezyterapii,
- gabinet hydroterapii (masaż podwodny całego ciała, wirówka kończyn dolnych i górnych, aerodynamika),
- gabinet krioterapii.

Obiekt wyposażony jest w standardowe dla tego typu placówki urządzenia. Mieszkańcy mogą skorzystać z różnorodnych zabiegów, w wielu przypadkach skracających okres rekonwalescencji po przebytych chorobach.

Ośrodek udziela świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych ubezpieczonym oraz innym osobom uprawnionym do tych świadczeń na podstawie odrębnych przepisów nieodpłatnie, za częściową odpłatnością lub całkowitą odpłatnością.

Jak wynika z poniższego zestawienia, rodzaj prowadzonej działalności cieszy się ogólnym uznaniem społeczeństwa, o czym świadczy rosnąca tendencja w zakresie udzielanych zabiegów:

- rok 2018 — liczba wykonanych usług (zabiegów) — 77 306,
- rok 2019 — liczba wykonanych usług (zabiegów) — 83 970.

W ramach profilaktyki w Pruszczu corocznie organizowane są badania profilaktyczne dla mieszkańców.

W 2018 roku uprawnione firmy przeprowadziły siedem bezpłatnych badań mammograficznych dla kobiet w wieku 50-69 lat, w roku 2019 — 6, a w 2020 roku — 5 razy, realizując świadczenia zdrowotne w ramach umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia w zakresie profilaktyki raka piersi.

Odbyło się również spotkanie informacyjne dla mieszkańców Gminy Pruszcz pt. „Wyprzedź raka — weź udział w badaniach profilaktycznych raka jelita grubego”. W ostatnim kwartale 2019 roku szkoły podstawowe wzięły udział w ogólnopolskim programie profilaktyki czerniaka. W ramach realizacji programu przeprowadzono zajęcia dydaktyczne wśród uczniów klas 7 i 8. W roku bieżącym gmina przystąpiła także do programu „Przeciwdziałanie upadkom dla seniorów”.

Na terenie Pruszcza znajduje się, utworzony z dniem 1 stycznia 2000 roku, Międzygminny Ośrodek Opiekuńczy, który jest Domem Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku, zarówno kobiet, jak i mężczyzn. Posiada zezwolenie Wojewody (WPS.III.SSz.9013/2/2009) na 49 miejsc dla kobiet i mężczyzn.

Działalność Międzygminnego Ośrodka Opiekuńczego kierowana jest do osób starszych, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek i stan zdrowia decydują się zamieszkać w ośrodku.

Międzygminny Ośrodek Opiekuńczy w Pruszczu prowadzony jest przez Związek Gmin, tj. Świecie, Pruszcz, Dobrcz, Jeżewo.

Na dzień 31.12.2019 r. w Ośrodku przebywali mieszkańcy z niżej wymienionych gmin/miast:

- Pruszcz — 9 osób
- Świecie — 18 osób
- Dobrcz — 3 osoby
- Bydgoszcz — 8 osób

- Dragacz — 1 osoba
- Świekatowo — 2 osoby
- Toruń — 2 osoby
- Chełmno — 2 osoby
- Kęsowo — 1 osoba
- Jeżewo — 2 osoby
- Tuchola — 1 osoba

Dom przyjmuje mieszkańców na ich własny wniosek, a także na podstawie postanowienia sądu. Osoby potrzebujące kierowane są do placówki przez właściwe miejscu zamieszkania organy gminy, a decyzję o umieszczeniu w MOO wydaje Starosta Powiatowy w Świeciu.

Mieszkańcy Domu mają możliwość uczestnictwa w zajęciach terapeutycznych, umożliwiających kontynuację ich zainteresowań. Na standard opieki wpływa niewielka liczba osób mieszkających w przytulnych dwu-, trzyosobowych pokojach, tworzących miłą, rodzinną atmosferę. Poza tym budynek pozbawiony jest jakichkolwiek barier architektonicznych, na jakie mogłyby napotkać osoby niepełnosprawne. Ośrodek zapewnia całodobową opiekę, codzienne wyżywienie oraz wyjazdy na wczasy rehabilitacyjno-wypoczynkowe. Na konsultacje do lekarzy specjalistów mieszkańcy dowożeni są samochodem dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych i w tym czasie pozostają pod opieką opiekunów.

Fot. Międzygminny Ośrodek Opiekuńczy

Pomocą społeczno-profilaktyczną mieszkańcom przyszłego miasta służą następujące podmioty:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszczu;
- 2) Nieodpłatny Punkt Pomocy Prawnej znajdujący się w Gminnej Bibliotece Publicznej w Pruszczu, ul. Sportowa 1;
- 3) Punkt Konsultacyjny w Pruszczu ul. Sportowa 10, którego celem jest poradnictwo osobom/rodzinom mającym trudności i potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych i problemów związanych z uzależnieniem, pomocą służy psychiatra, psycholog i terapeuci;
- 4) Zespół Interdyscyplinarny d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- 5) Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszczu w okresie od stycznia do grudnia 2019 roku udzielił pomocy 226 rodzinom, decyzją przyznano 21 161 świadczenia dla 546 osób, w tym 124 rodzinom udzielono pomocy w formie pracy socjalnej. W 2019 roku Gmina opłacała pobyt 19 osób w Domu Pomocy Społecznej, m.in. w Pruszczu, Gołuszycach, Grudziądzu, Świeciu i Bochni, co wyniosło łącznie 534 170 zł. Dwóch asystentów swoim działaniem w 2019 roku objęło łącznie 19 rodzin z terenu gminy.

W 2019 roku przyznano 428 Kart Dużej Rodziny. Z usług opiekuńczych na terenie naszej gminy w 2019 roku korzystało 26 osób.

W 2019 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z sołectwem Pruszcza zorganizował spotkanie gwiazdkowe dla około 150 dzieci.

KULTURA FIZYCZNA I SPORT

Zadania z zakresu kultury fizycznej i sportu realizowane są na bazie ogólnodostępnych obiektów rekreacyjno-sportowych zlokalizowanych w Pruszczu.

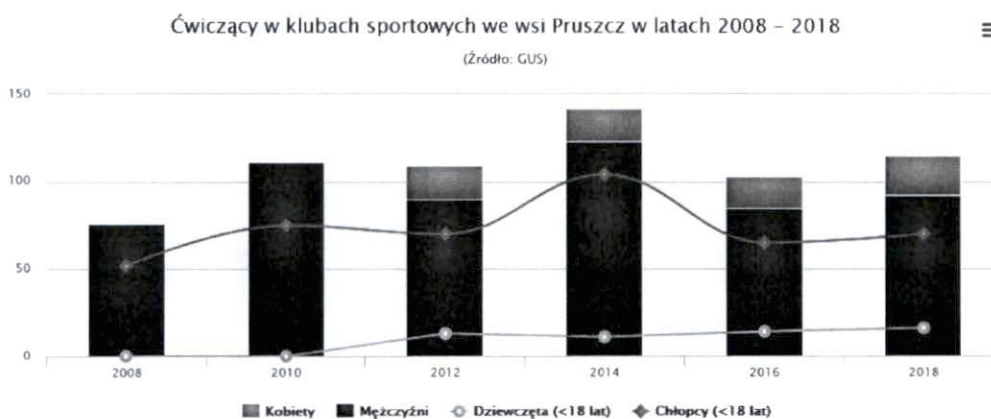
Krzewieniem kultury fizycznej i sportu wśród dzieci, młodzieży i dorosłych, oprócz nieformalnych grup sportowych oraz sportu szkolnego, zajmuje się **Stowarzyszenie Ludowy Klub Sportowy „START” w Pruszczu** — amatorska drużyna piłkarska występująca w klasie okręgowej. Klub został założony w 1957 roku.

Klub osiąga wysokie wyniki w organizowanych zawodach sportowych, zarówno na szczeblu międzygminnym, powiatowym i wojewódzkim. Klub współpracuje z klubami z innych gmin w zakresie wymiany doświadczeń oraz organizowania wspólnych zawodów, nabywając jednocześnie wiedzę niezbędną do dalszego rozwoju. Największym osiągnięciem był awans do IV ligi.

Według danych z 2016 roku we wsi Pruszcz działał jeden klub sportowy, zrzeszający 120 członków. Zarejestrowano 103 ćwiczących (mężczyźni: 85, kobiety: 18, chłopcy do lat 18: 65, dziewczęta do lat 18: 14). Aktywna była jedna sekcja sportowa, a zajęcia sportowe prowadzone były przez jednego trenera

źródło: https://www.polskawliczbach.pl/wies_Pruszcz_pruszcz_kujawsko_pomorskie

źródło: https://www.polskawliczbach.pl/wies_Pruszcz_pruszcz_kujawsko_pomorskie

Gmina, wspierając sport, tworzy warunki sprzyjające rozwojowi, szczególnie w formie dotacji celowych na prowadzenie statutowej działalności sportowej. Przyznane środki najczęściej znajdują przeznaczenie w:

- poprawie warunków uprawiania sportu na terenie gminy Pruszcz poprzez prowadzenie treningów dla 5 drużyn (seniorzy, seniorki, trampkarze, młodzicy, żacy) i zakup sprzętu sportowego,
- podniesieniu wyników sportowych przez zawodników poprzez udział drużyn w treningach oraz meczach w ramach rozgrywek organizowanych przez KPZPN oraz w meczach kontrolnych,
- promocji zdrowego i aktywnego stylu życia oraz aktywnego spędzania czasu wolnego poprzez zorganizowanie turnieju piłkarskiego amatorów.

Fot. Zawodnicy Strat Pruszcz

W użytkowanie przekazany został niedawno gminny budynek stanowiący element kompleksu „Centrum Edukacji, Kultury, Sportu i Rekreacji w Pruszczu” użytkowany jako zaplecze sportowe dla klubu piłkarskiego Stowarzyszenie Ludowy Klub Sportowy „START” Pruszcz oraz sąsiadujące pełnowymiarowe, zmodernizowane boisko sportowe o wymiarach 24 x 46 m. Jest to oświetlony i ogrodzony stadion piłkarski z 204 miejscami na trybunach dla miłośników rozgrywek sportowych.

Fot. Zaplecze sportowe

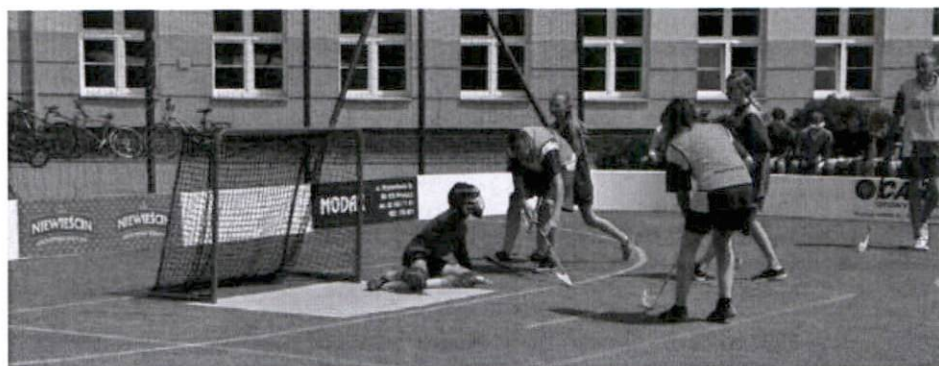
Fot. Trybuny sportowe

Fot. Boisko szkolne na ul. Sportowej

Obok boiska sportowego usytuowane jest także boisko szkolne wykorzystywane na zajęcia szkolne oraz organizację masowych imprez okolicznościowych dla mieszkańców.

W centralnej części miejscowości w pobliżu obiektów oświatowych, kościelnych, sportowych i administracyjnych oraz skweru, stanowiącego centrum integracji i wypoczynku mieszkańców wsi Pruszcz, usytuowane jest **Gminne Centrum Sportowe – Zielona Sala Gimnastyczna**. Uniwersalne boisko ze sztuczną nawierzchnią sportową umożliwia aktywne spędzenie czasu wolnego przez społeczność lokalną. Jest to boisko wielofunkcyjne do unihokeja, piłki nożnej, ręcznej, koszykówki, siatkówki oraz z bieżnią do skoku w dal.

Fot. Rozgrywki unihokeja na boisku ze sztuczną nawierzchnią

Fot. Wielounkcyjne boisko w centrum Pruszcza

Przy boisku w godzinach popołudniowych dostępny jest także plac zabaw dla najmłodszych.

W centrum Pruszcza mieści się także otwarta strefa aktywności, obejmująca urządzenia siłowni zewnętrznej wraz ze strefą relaksu, wyposażona w elementy małej architektury.

Na obrzeżach Pruszcza dla potrzeb mieszkańców rozwijającego się osiedla mieszkaniowego zlokalizowane jest też ogrodzone i zabezpieczone mini boisko sportowe do piłki nożnej. Obok boiska w 2018 roku wybudowano park przy ul. Okrężnej w Pruszczu z elementem edukacyjnej ścieżki ekologicznej.

Fot. Park przy ul. Okrężnej

Promowaniem kultury, sportu i rekreacji dla dobra miejscowego społeczeństwa zajmuje się także samorząd, wykorzystując takie narzędzia, jak: strona www.pruszcz.pl oraz profil na Facebooku (łączna liczba osób obserwujących – 3367).

Dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców przyszłego miasta cieszy się Gminny Flesz Informacyjny, dostępny na kanale YouTube (1,31 tys. subskrypcji) <https://www.youtube.com/c/GminaPruszcz/videos>

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców i ich mienia jest stałą troską władz przyszłego miasta.

Nad bezpieczeństwem mieszkańców czuwa Ochotnicza Straż Pożarna włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo -Gaśniczego oraz miejscowy Posterunek Policji.

Jednostka OSP w Pruszczu skupia 39 czynnych członków. Druhowie z Jednostki, działając w imię bezpieczeństwa publicznego, udzielają pomocy potrzebującym na szczeblu ponadlokalnym, ratując życie ludzkie oraz mienie na terenie całego województwa. Ściśle współpracując z zawodowymi służbami ratowniczymi, samodzielnie udzielają profesjonalnej pomocy potrzebującym.

W roku 2019 jednostka brała udział w 80 akcjach, a rok wcześniej w 124.

Jest wyposażona w profesjonalny sprzęt ratowniczy, tj.

- 1 samochód pożarniczy ciężki,
 - 1 samochód pożarniczy średni,
 - 1 motopompę pływającą,
 - 1 motopompę szlamową,
 - 3 piły spalinowe do drewna,
 - 2 agregaty prądotwórcze,
 - czujniki bezruchu,
 - aparaty nadciśnieniowe z maskami,
 - zestaw z tlenoterapią oraz defibrylatory,
 - 1 sprzęt hydrauliczny ratownictwa technicznego
- z ogromnym poświęceniem niesie pomoc potrzebującym.

W roku 2020 dla potrzeb strażaków została oddana do użytku dwukondygnacyjna remiza OSP o łącznej powierzchni 511 m². Na parterze na 269 m² powierzchni usytuowane są tutaj trzy garaże: dwa na duże wozy i jeden na średni. Są łazienka, suszarnia do węży i ubrań. Zainstalowany jest system wyciągu spalin.

Fot. Remiza OSP Pruszcz

Członkowie OSP czynnie angażują się w wykonywanie szeregu różnych prac na rzecz miejscowości. Od pokazów i zabezpieczenia porządku podczas przebiegu masowych imprez okolicznościowych po porządkowanie terenów zielonych, dając przykład aktywizacji lokalnej społeczności w celu podejmowania wspólnych działań, wpływających pozytywnie na wizerunek ich „małej ojczyzny”. Uczestniczą w życiu społecznym miejscowości, prowadząc szeroko rozwiniętą edukację dzieci i młodzieży w zakresie udzielania pierwszej pomocy.

Fot. Zajęcia edukacyjne dla dzieci prowadzone przez członków OSP

O bezpieczeństwo mieszkańców dba również Posterunek Policji w Pruszczu, który zatrudnia 8 funkcjonariuszy, dysponując 2 radiowozami.

W 2018 roku Policja interweniowała 927 razy, a w 2019 roku — 941 razy.

Działalność interwencyjna w latach 2018-2019

Wyszczególnienie	Ilość	
	2018 r.	2019 r.
Kradzież mienia	35	7
Przestępstwa przeciwko zdrowiu i życiu	7	1
Znęcanie się nad rodziną	5	7
Uchyłanie się od płacenia alimentów	94	61
Wykroczenia przeciwko ładu i porządkowi	157	51
Wykroczenia drogowe	510	97

źródło: Posterunek Policji w Pruszczu

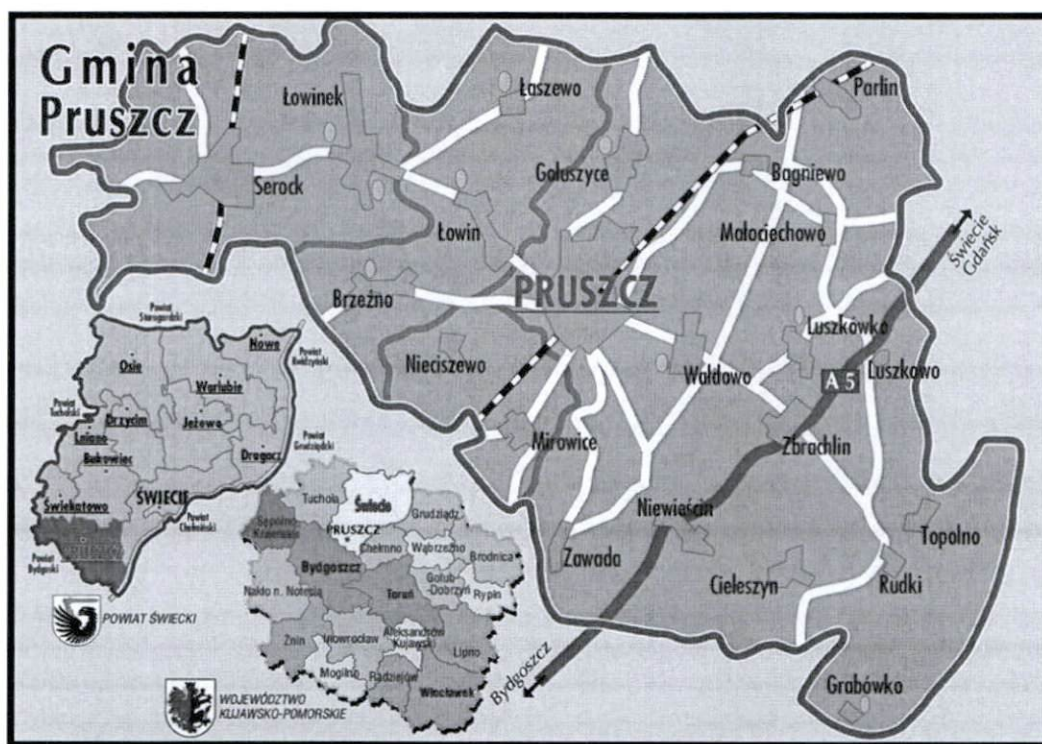
Fot. Policjanci z Posterunku Policji w Pruszczu

W danych przekazanych przez Posterunek Policji można zauważyć spadek ilości przestępstw, co pozwala postawić twierdzenie, że wymierne efekty przynosi intensywna, środowiskowa praca profilaktyczno-prewencyjna.

VI. POZYCJA PRZYSZŁEGO MIASTA W GMINIE PRUSZCZ

Pruszcz jest siedzibą władz gminnych.

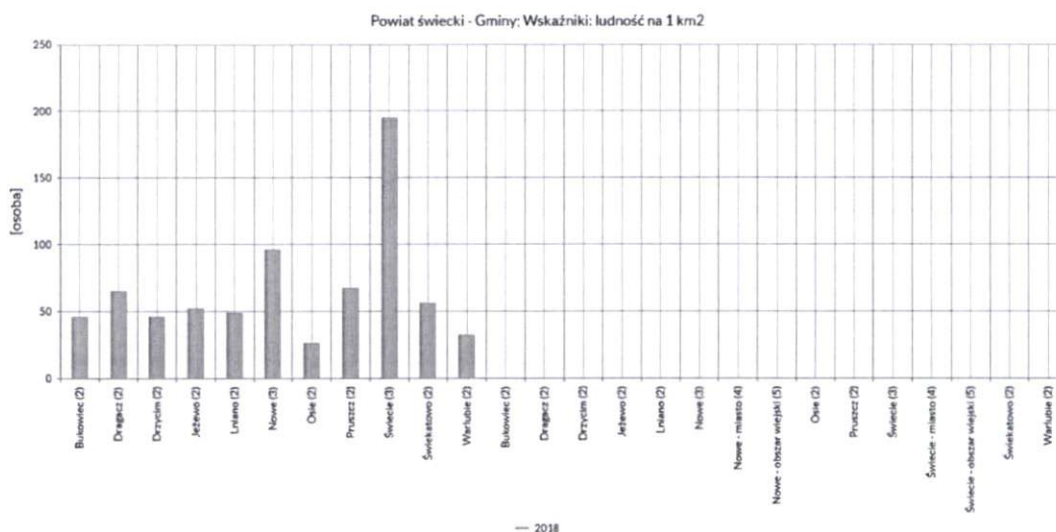
Gmina Pruszcz położona jest w województwie kujawsko-pomorskim, w południowej części powiatu świeckiego. Ogólna powierzchnia gminy wynosi 141,96 km², co stanowi 9,7% powierzchni powiatu. Na jej terenie znajdują się 24 wsie i 2 osady, z których utworzono 20 sołectw. Gmina Pruszcz posiada dogodną lokalizację przy głównych szlakach transportowych, a także bliskie położenie miast: Świecie, Bydgoszcz, Toruń. Odległość do najbliższego lotniska w Bydgoszczy to 34 km, w Gdańsku —150 km.

Fot. Mapa Gminy Pruszcz

Sytuacja demograficzna Gminy jest istotnym czynnikiem wpływającym na rozwój społeczno-gospodarczy Gminy.

Według ewidencji prowadzonej przez Urząd Gminy (stan na dzień 31.12.2019 r.) gminę Pruszcz zamieszkiwało 9476 osób, co stanowi 9,6% ludności powiatu. Gęstość zaludnienia wynosi obecnie 66,7 osób/km² i jest najwyższa wśród gmin wiejskich powiatu świeckiego.

źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/wykres>

Sieć osadnicza gminy jest zdominowana przez ośrodek gminny — miejscowość Pruszczyk, w której zamieszkuje 2712 mieszkańców i przez wieś Serock, która liczy 1333 mieszkańców. Obie miejscowości koncentrują ponad 42% ludności gminy.

W Gminie Pruszczyk na 9476 mieszkańców 50,3% stanowią kobiety, a 49,7% mężczyźni. W latach 2002-2019 liczba mieszkańców wzrosła o 2,9%. Średni wiek mieszkańców wynosi 39,9 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego oraz średniego wieku mieszkańców całej Polski.

źródło: https://www.polskawliczbach.pl/wies_Pruszczyk_pruszczyk_kujawsko_pomorskie

Statystyka mieszkańców wg wieku i płci

Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
0-2	171	156	327
3	45	57	102
4-5	99	114	213
6	60	46	106
7	64	53	117
8-12	300	270	570
13-15	153	125	278
16-17	99	90	189

18	50	47	97
19-65	3079	0	3079
19-60	0	2682	2682
>65	557	0	557
>60	0	1148	1148
Ogółem	4677	4788	9465

źródło: Program SELWIN

Bezrobocie rejestrowane w Gminie Pruszcz wynosiło w 2019 roku 5,6% (6,5% wśród kobiet i 4,8% wśród mężczyzn).

Struktura zatrudnienia w gminie obejmuje:

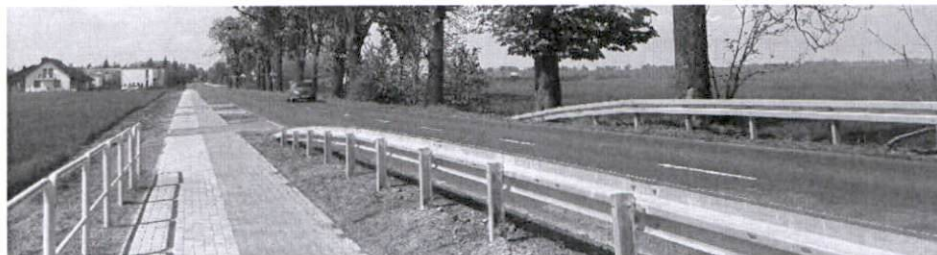
- pracujących w głównym miejscu pracy według siedziby jednostki i przeważającego rodzaju działalności – ogółem 1318 osób, w tym kobiety – 866,
- zatrudnionych (pełno- i niepełnozatrudnieni) w głównym miejscu pracy według siedziby jednostki i przeważającego rodzaju działalności – ogółem 1299 osób, w tym kobiety – 859,
- pracujących w głównym miejscu pracy według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności – ogółem 1176 osób, w tym kobiety – 689.

W 2018 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Pruszcz wynosiło 4170,33 PLN, co odpowiada 86.30% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

źródło: https://www.polskawliczbach.pl/wies_Pruszcz_pruszcz_kujawsko_pomorskie

Sprawną komunikację w gminie zapewnia:

- 18 dróg powiatowych,

Fot. Droga powiatowa (1266C, Błędzim-Pruszcz-Zbrachlin)

- 97 dróg gminnych,
- droga krajowa nr 5 (E – 261), relacji: Świecie nad Wisłą – Bydgoszcz – Poznań – Wrocław – Lubawka (budowana droga ekspresowa S5 z węzłem Pruszcz),

Fot. Budowa S5

- droga wojewódzka nr 248, relacji: Zbrachlin – Topolno – Borówno,
- dwie linie kolejowe:
 - linia kolejowa znaczenia państwowego nr 131 (C–E 65), relacji: Tczew – Bydgoszcz – Inowrocław – Chorzów z dwoma stacjami kolejowymi w Pruszczu i Parlinie,

Fot. stacja kolejowa w Pruszczu

linia kolejowa znaczenia regionalnego nr 201 Gdynia – Kościerzyna – Maksymilianowo – Bydgoszcz – Nowa Wieś Wielka.

Gmina Pruszcz zapewnia wszystkim podróżującym nieodpłatny gminny transport autobusowy, w ramach którego zorganizowano 13 linii autobusowych. Komunikują one Pruszcz z pozostałymi miejscowościami gminy.

W Gminie Pruszcz w roku 2019 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 760 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 615 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Gmina Pruszcz posiada dobrze zorganizowaną sieć szkół, dzięki czemu zapewnia realizację obowiązku szkolnego jak najbliższej miejsca zamieszkania uczniów.

Gmina jest organem prowadzącym dla następujących jednostek oświatowych:

- Szkoła Podstawowa w Pruszczu,
- Szkoła Podstawowa w Serocku,
- Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Niewieścinie,
- Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Łowinku,
- Przedszkole w Pruszczu,
- Przedszkole „Niezapominajka” w Serocku.

W 2019 roku Gmina uzyskała tytuł Samorządowego Lidera Edukacji.

Liczba uczniów na dzień 30 września 2019 r.

Jednostka	Liczba oddziałów	Liczba uczniów				
		3-5-latki	6-latki	klasy I-III	klasy IV-VIII	Razem
Przedszkole w Pruszczu	7	137				137
Przedszkole w Serocku	3	49	22			71
Punkt Przedszkolny w Zbrachlinie	1	10				10
Szkoła w Pruszczu	18 2 przedszkolne		47	142	252	441
Szkoła w Serocku	10			58	123	181
Szkoła w Niewieścinie	8 1 przedszkolny	13	10	42	76	141
Szkoła w Łowinku	8 1 przedszkolny	5	4	29	67	105
Przedszkola	15	196	22			218
Szkoły podstawowe	44	18	61	271	518	868

źródło: System Informacji Oświatowej

Na terenie Gminy z 7 działających prężnie, mobilnych jednostek OSP, posiadających na wyposażeniu samochody specjalne-pożarnicze, 3 jednostki włączone są do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Swoim zasięgiem dysponowani są do akcji i zdarzeń na terenie gminy, powiatu, województwa i kraju. W powyższych jednostkach działa 108 strażaków ochotników.

Fot. Jednostki OSP Gminy Pruszcz

Duże znaczenie dla rozwoju gospodarczego gminy ma budowa „węzła Pruszcz” przy drodze S5, co wpłynie na wzrost atrakcyjności terenów inwestycyjnych położonych w jego pobliżu.

Fot. Budowa „węzła Pruszcz” na S5 - Zbrachlin

W pobliżu "węzła Pruszcz" na drodze ekspresowej S5 znajduje się 15 ha atrakcyjnego obszaru dla strategicznych inwestorów w dziedzinie produkcji, logistyki i usług. Z uwagi na rolniczy charakter gminy, to też idealne zaplecze do działań inwestycyjnych związanych z przemysłem rolno-spożywczym.

Gmina jest w 99% zwodociągowana i posiada wysoko rozwinięty system gospodarowania odpadami.

Z myślą o ochronie naszego środowiska w 2019 roku mieszkańcy wybudowali 29 oczyszczalni przydomowych. Łączna ich liczba na terenie gminy wynosi 273 sztuk.

Rolnicy z terenu gminy wykazują też coraz większe zainteresowanie montażem instalacji fotowoltaicznych, na które przysługuje ulga inwestycyjna udzielana przez Urząd Gminy.

Życie społeczno-kulturalne, oprócz dwóch instytucji kultury, kwitnie także w świetlicach wiejskich. Na terenie gminy znajduje się 15 takich obiektów. Jednym z priorytetów Gminy w ostatnich latach była poprawa bazy lokalowej oraz poziomu wyposażenia obiektów użyteczności publicznej, co zakończyło się sukcesem. Wsparcie ze strony Gminy przyczyniło się do poprawienia stanu bazy lokalowej oraz wzbogacenia i uatrakcyjnienia oferty kulturalnej w sołectwach dla różnych grup wiekowych mieszkańców gminy.

Link do bazy świetlic wiejskich: <https://www.pruszcz.pl/3000-samorzad/3060-swietlice-na-wynajem.html>

Fot. Świetlica wiejska w Łowinie i w Brzeźnie

Fot. Świetlica wiejska w Bagniewie i w Brzeźnie

W trosce o osoby starsze i niepełnosprawne w gminie Pruszcz prężnie funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej w Gołuszycach i Międzygminny Ośrodek Opiekuńczy w Pruszczu. Dom Pomocy w Gołuszycach jako jednostka organizacyjna Starostwa Powiatowego

w Świeciu sprawuje całodobową opiekę nad osobami przewlekłe psychicznie chorymi. W dniu 31 grudnia 2019 roku jednostka obejmowała wsparciem 140 osób, w tym 91 kobiet i 49 mężczyzn.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku na obszarze gminy Pruszcz obowiązuje 27 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, regulujących sposób zagospodarowania terenu. Plany te obejmują tereny o łącznej powierzchni 2663 ha, co stanowi 18,7% powierzchni całkowitej gminy. Spośród obowiązujących na terenie gminy Pruszcz planów miejscowych największe obszary zajmują plany związane z budową i obsługą elektrowni wiatrowych.

W 2019 roku w gminie Pruszcz oddano do użytku 33 mieszkania. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 3,45 nowych lokali. Całkowite zasoby mieszkaniowe w gminie Pruszcz to 2 550 nieruchomości. Na każdych 1000 mieszkańców przypada zatem 266 mieszkań. 100% mieszkań zostało przeznaczonych na cele indywidualne. Przeciętna liczba pokoi w nowo oddanych mieszkaniach w gminie Pruszcz to 5,12 i jest znacznie większa od przeciętnej liczby izb dla województwa kujawsko-pomorskiego oraz znacznie większa od przeciętnej liczby pokoi w całej Polsce. Przeciętna powierzchnia użytkowa nieruchomości oddanej do użytkowania w 2019 roku w gminie Pruszcz to 136,10 m² i jest znacznie większa od przeciętnej powierzchni użytkowej dla województwa kujawsko-pomorskiego oraz znacznie większa od przeciętnej powierzchni nieruchomości w całej Polsce.

Pragnąc mieć wpływ na rozwój i promocję, Gmina Pruszcz aktywnie uczestniczy w pracach i działaniach szeregu związków ponadgminnych, w tym m.in.:

- Związku Gmin Wiejskich RP,
- Związku Gmin; przez związek czterech gmin prowadzony jest Międzygminny Ośrodek Opiekuńczy — Dom Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku,
- Stowarzyszeniu Metropolia Bydgoszcz, dążąc do wspierania rozwoju społeczno-gospodarczego oraz pogłębiania współpracy w zakresie przedsiębiorczości, tworzenia nowych miejsc pracy, wspierania rozwoju komunikacji publicznej, zwiększania potencjału gospodarczego i turystycznego, a także do poprawy konkurencyjności regionu,

Fot. Członkowie Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz

- Lokalnej Grupy Działania "Gminy Powiatu Świeckiego" — dzięki członkostwu trafiają do Gminy środki na wsparcie działań z zakresu realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego” mającej na celu wzmocnienie rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru LGD do końca 2023 roku. Mieszkańcy, przedsiębiorcy oraz instytucje z terenu gminy Pruszcz mają możliwość wnioskowania do LGD o dofinansowanie w zakresie rozpoczęcia działalności gospodarczej, rozwoju firm, działań społecznych. Korzystają też ze szkoleń w obszarze przedsiębiorczości oraz pozyskiwania funduszy unijnych.

Fot. Współpraca z LGD Świecie

Walory krajobrazowe gminy to przede wszystkim strefa zboczowa doliny Wisły, gdzie chętnie zaglądają mieszkańcy i turyści. Właśnie ta część gminy objęta jest ochroną prawną dla obszaru Nadwiślańskiego Parku Krajobrazowego wchodzącego w skład Zespołu Parków Krajobrazowych Chełmińskiego i Nadwiślańskiego. Jest to najcenniejszy przyrodniczo i krajobrazowo obszar gminy — stanowiący fragment wieloprzestrzennego systemu obszarów chronionych województwa.

Fot. Widok na grodzisko „Talerzyk”

O prawidłowym funkcjonowaniu Gminy świadczy między innymi jej gospodarka finansowa.

Suma wydatków z budżetu Gminy Pruszcz wyniosła w 2018 roku 45,5 mln złotych, co daje 4,7 tys. złotych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Oznacza to wzrost wydatków o 7,7% w porównaniu do roku 2017. Największa część budżetu Gminy Pruszcz — 37,2% — została przeznaczona na Dział 801 - Oświata i wychowanie. Duża część wydatków z budżetu przeznaczona została na Dział 600 — Transport i łączność (10%) oraz na Dział 750 — Administracja publiczna (7,1%). Wydatki inwestycyjne stanowiły 8 mln złotych, czyli 17,5% wydatków ogółem. Suma dochodów do budżetu gminy Pruszcz wyniosła w 2018 roku 43,4 mln złotych, co daje 4,5 tys. złotych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Oznacza to wzrost dochodów o 0,7% w porównaniu do roku 2017.

źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Pruszcz#liczba-i-plec-mieszkancow

Suma dochodów do budżetu gminy Pruszcz wyniosła w 2019 roku 49,12 mln złotych, co daje 5,14 tys. złotych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Oznacza to wzrost dochodów ogółem o 13,15% w porównaniu do roku 2018, natomiast wzrost dochodów w przeliczeniu na jednego mieszkańca wynosi 13,47% w porównaniu do roku 2018.

Suma wydatków z budżetu Gminy Pruszcz wyniosła w 2019 roku 52,65 mln złotych, co daje 5,51 tys. złotych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Oznacza to wzrost wydatków ogółem o 15,8% w porównaniu do roku 2018, natomiast wzrost wydatków w przeliczeniu na jednego mieszkańca wynosi 16,0% w porównaniu do roku 2018.

Wydatki inwestycyjne w wydatkach ogółem budżetu roku 2019 stanowiły 19,30%, tj. kwotę 10,16 mln zł. W 2018 roku wydatki inwestycyjne stanowiły kwotę 7,96 mln zł, co stanowiło 17,51% wydatków ogółem. Wydatki inwestycyjne roku 2019 były o 2,2 mln zł wyższe niż w roku 2018. Oznacza to wzrost nakładów inwestycyjnych o 27,63%. Ponadto relacja wydatków majątkowych do wydatków ogółem w roku 2019 była o 10,20% wyższa niż w roku 2018. Największa część budżetu Gminy Pruszcz po stronie wydatków została przeznaczona na:

- Dział 801 - Oświata i wychowanie – 37,1%,
- Dział 855 – Rodzina – 25,5%,
- Dział 600 – Transport i łączność – 9,9%,
- Dział 750 – Administracja publiczna – 7,1%,
- Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 5,5%.

Wydatki w pozostałych działach nie przekraczały 5% wartości wydatków ogółem.

Lokalne marki promujące gminę Pruszcz to:

- "Niewieścín" sp. z o.o. — dynamicznie rozwijającą się spółka, która swym zasięgiem działania obejmuje całe województwo kujawsko-pomorskie oraz w znacznej części województwa: zachodniopomorskie, lubuskie, wielkopolskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie, mazowieckie, łódzkie;

- Cukiernia F&F - rodzinna firma z wieloletnim doświadczeniem, która specjalizuje się w produkcji wszelkich form słodkich wypieków, jak: ciasta deserowe kremowe i śmietanowe, ciasta pieczone, serniki, jabłeczniki, rolady, babeczki, ciastka i ciasteczka oraz torty;

- Biała Perła Niewieścin – w branży związanej z organizacją imprez okolicznościowych;

- PSYCHOTA GARMAŻERKA Produkcja Wyrobów Garmażeryjnych Niewieścin — firma specjalizująca się w produkcji i dystrybucji wyrobów garmażeryjnych najwyższej jakości oraz cateringu. Dzięki doskonałej lokalizacji jest w stanie obsługiwać klientów z terenu całego województwa kujawsko-pomorskiego;

- Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Pruszczu — prowadzi działalność w 32 sklepach, 2 bazach obrotu rolnego, młynie, piekarni, masarni, stacji obsługi pojazdów samochodowych;

- Ubojnia Drobiu "ELCZAR" sp.j. w Serocku – produkcja w zakresie skupu, uboju żywca drobiowego, rozbioru tuszek drobiowych, produkcji podrobów drobiowych i mięsa drobiowego oraz ich dystrybucji;

ELCZAR

- Zakłady Mięsne Nowakowski Serock – produkcja w zakresie uboju żywca;

- 3-gwiazdkowy **Motel S-5** w Zbrachlinie.

S5

VII. SZACUNKOWE KOSZTY PRZEDSIĘWZIĘCIA

Zmiana statusu miejscowości Pruszcz nie spowoduje stałych kosztów. Szacunkowe koszty proponowanej zmiany to koszty jednorazowe – około 20 000 zł. Są to koszty związane jedynie z wymianą tablic i pieczęci oraz kampanią informacyjną (koszty jednorazowe pokryte z budżetu Gminy Pruszcz).

W związku z faktem, iż granice miasta mają zawierać się w obrębie ewidencyjnym Pruszcz, **nie przewiduje się dodatkowych kosztów** związanych z utworzeniem nowej jednostki ewidencyjnej w ewidencji gruntów i budynków czy usługą geodezyjną. Zmiany w oprogramowaniu wykonane zostaną w ramach zawartej umowy. Zaktualizowana zostanie strategia Gminy oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz materiałów promocyjnych.

Granice obrębu ewidencyjnego Pruszcz będą granicami miasta Pruszcz.

Nie przewiduje się kosztów stałych proponowanej zmiany dla państwa, starostwa oraz gminy.

Wskutek uzyskania statusu miasta dochody podatkowe na mieszkańca Gminy nie zmienią się, ponieważ podatki lokalne występują w jednakowej wysokości na terenie całej gminy. Nie są też niższe od najniższych dochodów podatkowych na mieszkańca zgodnie z ustawą z dnia 13 listopada 2003r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 23 ze zm.).

VIII. PODSUMOWANIE

Dynamiczny w ostatnim czasie rozwój Pruszcza skłonił początkowo do rozmów, a po przejściu całej procedury, również do złożenia wniosku o nadanie miejscowości statusu miasta. W świadomości mieszkańców panuje przekonanie, że Pruszcz posiadał już ten status. Źródła historyczne wskazują, że **w 1367 roku prawa miejskie nadali Pruszczeni** Krzyżacy. Natomiast brak jest informacji dotyczących dalszych losów miejscowości (materiały źródłowe stanowią załącznik do niniejszego wniosku).

Pruszcz posiada **herb**, ustanowiony w 2002 r. i nawiązujący w swej symbolice do etosu rycerskiego.

Pruszcz pełni funkcję **siedziby Gminy** i stanowi ważny ośrodek administracyjny dla jej całej społeczności.

W Pruszczu ma swoją **siedzibę szereg instytucji pełniących ważne, często ponadlokalne funkcje**: Rada Gminy Pruszcz, Urząd Gminy, Urząd Stanu Cywilnego, Wydział Komunikacji i Dróg Starostwa Powiatowego w Świeciu – punku zamiejscowy, Gminne Centrum Oświaty, Szkoła Podstawowa, Przedszkole Samorządowe, Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji, Gminna Biblioteka Publiczna, Gminne Centrum Sportowe, Gminny Ośrodek Rehabilitacji, Międzygminny Ośrodek Opiekuńczy, Spółka Komunalna, Urząd Pocztowy, Posterunek Policji, Posterunek Energetyczny, Kościół Rzymsko-Katolicki, trzy przychodnie zdrowia, dwie apteki, Bank Spółdzielczy. Miejscowość dysponuje też rozwiniętą siecią placówek handlowych i usługowych. Obserwowany rozwój tych instytucji sprzyja rozwojowi przyszłego miasta. Podobnie jak rozwinięta baza sportowa, która pełni charakter ponadlokalny, będąc miejscem treningów oraz zawodów sportowych dla mieszkańców powiatu i województwa. Dokonana w ostatnich latach modernizacja budynków użyteczności publicznej wpłynęła na poprawę jakości świadczonych usług publicznych.

Pruszcz posiada odpowiednią **infrastrukturę techniczno-komunalną**. Jest w 100% zwodociągowany i w 98% skanalizowany, oczyszczalnię ścieków oraz prowadzi

selektywną zbiórkę odpadów. Na terenie miejscowości wybudowano szerokopasmową sieć światłowodową.

Pruszcz dysponuje infrastrukturą ułatwiającą korzystanie z komunikacji publicznej. Przez Pruszcz przebiega główna linia kolejowa znaczenia państwowego oraz piętnaście linii autobusowych komunikujących mieszkańców z pozostałymi miejscowościami gminnymi oraz miastem powiatowym. W obrębie gminy komunikacja autobusowa jest bezpłatna. Miejscowość ma zapewnioną bardzo dobrą dostępność komunikacyjną z całym województwem, a dzięki projektowanej trasie szybkiego ruchu (S5) również z całym krajem.

Miejscowość posiada uchwalony **plan zagospodarowania przestrzennego**, przewidujący rozbudowę przyszłego miasta oraz **miejskie cechy funkcjonalno-przestrzenne** (zwarta zabudowa typu miejskiego, asfaltowa nawierzchnia ulic, kanalizacja burzowa, chodniki, energooszczędne oświetlenie ulic, parkingi) i odpowiednie **określenie granic nowego miasta**. Tworzone są nowe tereny pod zabudowę mieszkaniową. W obszarze zwartej zabudowy nie ma zabudowy typu zagrodowego oraz rozłóg wiejskich. W Pruszczu jest **jednoznacznie wykształcone centrum** – skwer otoczony przez Urząd Gminy, zabudowę mieszkaniową, parking gminny i kościelny, przedszkole samorządowe i szkołę podstawową, w pobliskiej odległości budynku stanowiącego element kompleksu Centrum Edukacji, Kultury, Sportu i Rekreacji w Pruszczu.

Kompleks obiektów oświatowych, kulturalnych i sportowych zapewnia nowoczesne warunki nauki, rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców w każdym wieku.

Pruszcz posiada **2712 mieszkańców**, z których co najmniej **80%** czynnych zawodowo osób zatrudnionych jest **poza rolnictwem**.

Nadanie miejscowości statusu miasta zyskało **lokalne poparcie**. Składamy niniejszy wniosek z nadzieją na podobne poparcie Wojewody Kujawsko-Pomorskiego.

Starania mieszkańców zasługują na uwagę, ponieważ to oni właśnie wnieśli ogromny wkład w to, by Pruszcz był miejscowością tak intensywnie rozwijającą się, o rosnącym znaczeniu gospodarczym i dużym potencjale kulturowym i społecznym.

Wynik konsultacji społecznych oraz liczne analizy, które odbywały się w ich trakcie pozwalają twierdzić, że nadanie Pruszczeni statusu miasta nie wpłynie negatywnie na więzi społeczne, gospodarcze oraz kulturowe mieszkańców czy na sposób wykonywania zadań publicznych.

Rada Gminy Pruszcz wyraża nadzieję, że przedstawione we wniosku uzasadnienie, odnoszące się do uwarunkowań przestrzenno-urbanistycznych, historyczno-administracyjnych oraz funkcjonalno-demograficznych stanowić będzie ważny element w podjęciu przez Pana Ministra pozytywnej decyzji.

Będzie to wyraz uznania dla miejscowej społeczności oraz niezwykle ważny impuls do jej dalszego społeczno-gospodarczego rozwoju.

ZAŁĄCZNIKI :

1. Akt utworzenia Gminy Pruszcz w powiecie świeckim nadany przez Wojewódzką Radę Narodową w Bydgoszczy,
2. Uchwała Rady Gminy Pruszcz Nr XXII/186/20 z dnia 28 maja 2020r. w sprawie rozpoczęcia procedury związanej z uzyskaniem przez miejscowość Pruszcz praw miejskich,
3. Uchwała Rady Gminy Pruszcz Nr XXIII/191/20 z dnia 18 czerwca 2020r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Pruszcz dotyczących nadania statusu miasta miejscowości Pruszcz,
4. Uchwała Rady Gminy Pruszcz Nr XXIII/220/20 z dnia 29 października 2020r. w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej przeprowadzonych konsultacji z mieszkańcami Gminy Pruszcz w sprawie nadania statusu miasta miejscowości Pruszcz,
5. Uchwała Rady Gminy Pruszcz Nr XXVIII/247/20 z dnia 26 listopada 2020r. w sprawie sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w Uchwale Nr XXVI/220/20 Rady Gminy Pruszcz z dnia 29 października 2020 r. w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej przeprowadzonych konsultacji z mieszkańcami Gminy Pruszcz w sprawie nadania statusu miasta miejscowości Pruszcz,
6. Uchwała Rady Gminy Pruszcz Nr XXIX/.../20 z dnia 29 grudnia 2020r. w sprawie wystąpienia z wnioskiem o nadanie statusu miasta miejscowości Pruszcz,
7. Informacja dotycząca wyników konsultacji społecznych w podziale na jednostki pomocnicze gminy,
8. Uchwała Rady Gminy Pruszcz Nr XLVI/336/2002 Rady Gminy Pruszcz z dnia 10 października 2002r. w sprawie ustanowienia wzoru herbu, flagi oraz pieczęci Gminy Pruszcz (Dz.U. z 2002r. Nr 144, poz. 2684),
9. Plan zagospodarowania przestrzennego (§ 2 ust. 2 pkt 6 wypis z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy lub gmin objętych wnioskiem uwzględniający infrastrukturę techniczną i społeczną, układ urbanistyczny i komunikacyjny oraz sposób zagospodarowania terenu(płyta CD),

10. Informacja dotycząca powierzchni Gminy Pruszcz z wyszczególnieniem obrębów ewidencyjnych – zgodność danych z operatem ewidencyjnym potwierdzona przeze Starostę Świeckiego,
11. Mapa topograficzna w skali: 1:25 000;
12. Opinia Głównego Geodety Kraju potwierdzająca przebieg dotychczasowych granic Gminy Pruszcz z rejestrem granic i powierzchni jednostek zasadniczego podziału terytorialnego kraju,
13. Wykaz gruntów gminy Pruszcz,
14. Dokumentacja planistyczna i określająca kierunki rozwoju Pruszcza,
15. Publikacje o gminie i miejscowości Pruszcz,
16. Informacja dotycząca struktury zatrudnienia w Gminie Pruszcz (płyta CD),
17. Pisma popierające działania zmierzające do uzyskania praw miejskich przez miejscowość Pruszcz,
18. Informacja dotycząca liczby ludności miejscowości Pruszcz.

Przewodniczący
Rady Gminy
Pruszcz

Wyniki głosowania jawnego imiennego

Uchwała XXIX/250/20

w sprawie wystąpienia z wnioskiem o nadanie statusu miasta miejscowości Pruszcz

Na

Lp.	Nazwisko i imię radnego	„za”	„przeciw”	„wstrzymuję się”
1	Betlewski Bartosz	X		
2	Dobaczewska Anna	X		
3	Grządka Andrzej	X		
4	Grzybek Paweł	X		
5	Jankowski Tomasz	X		
6	Koszowski Józef	X		
7	Lewandowski Karol	NIEOBECNY		
8	Łyczywek Arkadiusz	X		
9	Marunowski Kamil	X		
10	Nowak Artur	X		
11	Osojca Renata	X		
12	Radecki Piotr	X		
13	Wcisła Adam	X		
14	Zieliński Wojciech	X		
15	Żarek Renata	X		
		14	0	0